

K O N Ě

ČASOPIS CHOVATELŮ KONÍ

ROČNÍK
ČÍSLO 28
5 / 2023
LISTOPAD

Asociace svazů chovatelů koní České republiky

WWW.ASCHK.CZ

účast na semináři včetně sborníku referátů, oběda a občerstvení	900 Kč
účast na semináři pro studenty zemědělských škol včetně sborníku referátů, oběda a občerstvení	600 Kč
účast na semináři pro studenty zemědělských škol bez sborníku referátů, oběda a občerstvení	100 Kč

Titulní strana:
Čekající haflingové
Autor Lenka Gotthardová

Koně

časopis chovatelů koní

27. ročník, číslo 5
LISTOPAD 2023
předplatné na rok 2023: 300 Kč

vydává:
Asociace svazů chovatelů koní ČR
U Hřebčince 479, 397 01 Písek
tel./fax: 382 210 644
mobil: 731 482 476

http://www.aschk.cz
e-mail: info@aschk.cz

Odborný garant:
doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc.

redakce:
Ing. Hana Civišová, Ph.D.
e-mail: redakce@aschk.cz

sazba a tisk:
Vltavín print v.o.s.
Budějovická 82
Týn nad Vltavou
e-mail: info@tiskarnavltavin.cz
www.tiskarnavltavin.cz

ISSN 1213-2594

www.ease.co.uk

Fitmin Alltech®

koňskéknihy.cz

 brázda.....

Fitmin **Alltech**

HABIBI
prokone.cz

PP brázda...

VÝSTAVA VE LHOTCE

V pořadí devátou přehlídku klisen s hříbaty přichystal Svaz chovatelů Plzeňského a Karlovarského kraje na sobotu 19. srpna. Program připravený Jaroslavem Rédlem zahrnoval hodnocení chladnokrevných i teplokrevných hříbat.

Letos se sjeli chovatelé do Lhotky už podruhé, na jaře zde konala přehlídka plemenných hřebců oblasti. Hodnocení chladnokrevných i teplokrevných hříbátek měla na starost komise ve složení doc. Ing. Miroslav Maršálek, Ing. Jiří Ptáček a Tomáš Janda. Jako první se v kryté hale představila teplokrevná hříbata.

Úspěch Romea

Kolekci klisniček vyhrála **Isolda** (Romeo Van Het Rozenveld, 11/151 Sorpa po Quoniam pecínovský) chovatelky Vladimíry Davidkové z Blovic. Otec klisničky Romeo měl na výstavě celkem tři potomky. V ČR absolvoval výběry hřebců v rámci obou plemenných knih, u CS byl vybrán. Působil na stanici v Pernarci. Vzhledem k zájmu kupce z Belgie byl jako tříletý prodán zpět do země původu. Následně jej zakoupila Pavla Tolarová z Vlčtějina a hřebec se opět vydal do Plzeňského kraje. Kvůli zranění končetiny jako čtyřletý ve sportu nestartoval, své působení v plemenitbě potvrdil absolvováním CS testu v Hradištku roku 2021. Sportovní kariéru na kolbištích začal jako pětiletý, v jeho sedle se vystřídali jezdci Adam Peška, Jaroslav Šíma a Dušan Šimovský. Pod poslední zmíněným jezdcem letos šestiletý hřebec letos dosáhl výkonnosti S**.

Matkou vítězné klisničky Isoldy je letos šestnáctiletá Sorpa s vlastní výkonností L v drezuře. Charakterní klisna slouží jako školní kůň pro děti v JK Uslavanu Blovice. Je to první velký kůň, kterého Sára Davidková po složení ZZVJ sedlala na drezurních obdélnících. V roce 2021 tato dvojice zvítězila při oblastním mistrovství. O rok dříve dala Sorpa v chovu první dceru Giselu (Pigment K.), která při letošních ZZV v zápleži dosáhla výsledku 8,38 bodu. Isolda je druhým potomkem Sorpy. Bába Rupie po Libero se do Blovic dostala při rušení vynikajícího netolického chovu roku 1997. Přišla březí a dala klisnu Hupii, původ otce se vypátrat nepodařilo. Sama Rupie skákala parkury pod Františkem Lomským a pak i pod jeho synem. V Blovicích sloužila jako učitelka dětem, řada z nich složila ZZVJ právě na ní, vozila je po závodech. Chodila v kočáře a byla používána na výcvik dětí ve voltíži. Paní Davidková se mohla na Rupii ve všem spolehnout. Jak sama zmínila, měla řadu hodných koní, ale Rupie byla jen jedna. Dožila se 29 let. Kvůli problémům se zabřeznutím dala v chovu už jen Sorpu. Zajímová rodina matky, ze které pochází plemenci Jury-1, Valát-33 nebo Caro ZH, bude rozšiřována právě dcerami Sorpy.

Druhá umístěná klisnička, opět dcera Romea, se narodila u jeho majitelky Pavly Tolarové. Jmenuje se **Richelle Top**. Její matka Lima

po Loutanos Orion skákala parkury L* jak pod Pavlou Tolarovou, tak pod dalšími pěti jezdci. V chovu už dala o rok starší pravou sestru klisničky a bělouše Crystal (Capibara). Bába Ruby je matkou osmi hříbat, syn Aldino dosáhl ve skákání stupně ST. Třetí místo patřilo ve Lhotce isabele **Pompě Kinské Beri** (Pigment Kinský, Pentlička po Bentley Kletečka) chovatelky Svatavy Richtrové z Třebčic.

Mezi hřebečky nejvíce zaujal **Calimero** (Caitt, Amazonka po Jasper's Boy) chovatelky Patricie Zajíčkové z Plzně. Otec Caitt, vybraný na obou předvýběrech hřebců, měl vloni první přípouštěcí sezonu. Test neabsolvoval a byl v rámci ČR prodán. Caitt je také polobratrem vynikající klisny Juliett, šampionky šestiletých klisen a klisny úspěšné ze soutěží ST. Rodina matky hřebečka sportovní výkonnost nemá. Druhý mezi hřebečky skončil další Romeův potomek **Izidor** chovatelky Vladimíry Davidkové z Blovic. Jeho matka Astra po Bentley slouží v Blovicích rovněž jako učitelka pro výcvik dětí. Narodila se v chovu Františka Svobody. Z úspěchů hříbat z Blovic se radoval dlouholetý vedoucí stanice hřebců Vladimír Háček, který byl ve svých 88 letech na akci přítomen. Třetí se umístil vítěz hřebců ČT ze Svržna **Caragi SLK** (Cannon Reuvekamp's Z, Tamara SL po Texas Boy) chovatelky Susanne Leuchter z Mileva.

Hřebčín Trawel

Téměř všechny teplokrevné matky s hříbaty předváděl Pavel Blažek ze Štichovic. Jezdec známý ze soutěží ve všestrannosti se posledních třicet let věnuje chovu, výcviku a prezentaci velšských poníků. Společně se svojí manželkou stojí za populární výstavou pony a cob v Plasích. Veřejnost mohla ve dnech 11.–13. 8. vidět její 26. ročník. Manželé Blažkovi dovezli do Lhotky klisny welsh pony sekce A, matku s letošní dcerou. Plavka jménem Trawel Ria (Ysselvliedts Pride Of Heartsea) byla předvedená s dcerou **Trawel Rumba** po Trawel Artuš. Matka Trawel Ria má na svém kontě níže uvedené výstavní úspěchy:

- V. Karlovarská WPC&SHP Show Nebanice 2019 – vícešampion kategorie
- MŠ WP&C Hradec Králové 2019 – třída 1. místo, šampion dospělých sekce A a celkový šampion sekce A, OVERALL RESERVE SUPREME CHAMPION
- Mezinárodní šampionát WP&C Hradec Králové 2015 – třída klisen sekce A – 2. místo, vícešampion dospělých sekce A
- International Welsh Show 2015 – třída klisen sekce A – 5. místo
- ŠAMPION MLADÝCH sekce A, OVERALL YOUNGSTOCK CHAMPION

2772 Romeo van het Rozenveld

Calimero

Isolda

Izidor

a OVERALL SUPREME CHAMPION na Mezinárodním šampionátu v Hradci Králové 2012 druhá ve třídě na 36. Bundesschau der IG Welsh in Remlingenu (Německo) 2012

- šampion kategorie sekce A, šampion mladých sekce A, nejlepší mladá klisna z českého chovu, vícešampion mladých všech sekcí, zařazena do HPK-AP na Mezinárodním šampionátu Hradec Králové 2013
- Národní výstava Plasy 2014 – šampion kategorie, OVERALL SUPREME CHAMPION

Šampionem hříbat norik

Na své produkty chovu mohou být patřičně hrdí chovatelé norických koní. Na výstavu jich dovezli pět. Čtyři hřebečky a jednu klisničku. Kolekci norika vyhrál hnědák **23/8 Streiter Vulkán I** (Streit z Hvozdna, 23/873 Lenka po Schifon) chovatele Pavla Ritticha z Dubiny. Hřebeček si vybojoval postup na celostátní finále norických koní do Pardubic. Kromě vítězství v kategorii noriků obdržel **titul Šampiona všech hříbat výstavy**. Otec Streit z Hvozdna, mohutný a korektní hřebec, získal druhé místo v testu s velmi vysokým hodnocením 8,89 bodu. Za výcvik obdržel 9,25 bodu, za tah 9,1, pochází z chovu Jiřího Zasadila. Působil na stanici v Libušíně a nyní je chovatelům k dispozici u Pavla Ritticha v Dubině u Karlových Varů. Matka hřebečka Lenka je zapsaná v HPK. V hodnocení za exteriér získala 8,5 bodu. Za zkoušky klisen, které se svým majitel absolvovala ve Štíhlově,

Ron Beri

Komise s J. Redlem

Pegy

dostala 8,18 bodu. Je vícešampionkou tříletých norických klisen z Pardubic v roce 2017. V chovu už dala dva potomky po hřebci Nugát.

Druhý mezi noriky skončil **Zipp** (Zekon, 21/369 Vranka po Direkt) chovatele Matouše Dufka z Pasečnice na Domažlicku. Otcem je hřebec opět vysoko hodnocený jak za zevnějšek (8,75), tak za výkonnost (8,68). Test absolvoval pod jménem Sam. Přísluší k linii Zeus Schaunitz. Matka Zippa, klisna Vranka, je skutečně impozantní klisna. Vyhrála celostátní finále přehlídky tříletých klisen norika a zvítězila ve zkouškách klisen s výsledkem 9,09 bodu. Bába Vesna dala v chovu osm hříbat, také dcera Viki dokázala celostátní přehlídku tříletých klisen vyhrát.

Třetí místo mezi noriky obsadil hřebeček **René** (Zentus Schaunitz XVI, Ria po Heiko Schaunitz XVII) chovatele Václava Dufka. Ze stejného spojení rodičů už má Václav Dufek dvouletou klisnu Glorii. S matkou Riou absolvoval ZZV v Blovicích, dosáhla výsledku 8,21 bodu a účastnila se celostátního finále tříletých norických klisen v Pardubicích, kde skončila třetí v roce 2018. Čtvrtý se umístil hřebeček **Ron Beri** po Rapan chovatelky Svatavy Richtrové z Třebčic a pátá klisnička **Pegy** po Zentus Schaunitz XVI chovatele Václava Dufka.

Svaz chovatelů koní Plzeňského a Karlovarského kraje má za sebou poslední z letošních akcí. Byl založen roku 1992 pod názvem Svaz chovatelů Západočeského kraje. Na jeho založení se podíleli Milan Košan, Miroslav Zienert, Ing. Václav Nágr a Ing. Miloslav Mentlík. Svaz sdružuje chovatele všech plemen a momentálně má 79 členů.

Text a foto: Martina Kůstková

Pompa Kinska Beri

Rene

Richelle Top

PŘEHLÍDKA KONÍ PLEMENE HAFLING VE SPÁLENÉM POŘÍČÍ

Ve Spáleném Poříčí proběhl v sobotu 19. srpna první ročník přehlídky koní plemene hafling. Konala se v rámci přehlídky chovných klisen s hříbaty ročník 2023 všech plemen, což napovídá, že pro diváky byla připravena opravdu pestrá podívaná. Pořadatelem akce byl Svaz chovatelů koní Plzeňského a Karlovarského kraje, z. s., a Český svaz chovatelů haflingů, z. s. Přehlídka se konala na Farmě u Bílého domu majitele Jiřího Smetany. Koně plemene hafling se předvedli v sedmi třídách. Komise ve složení Veronika Jeníková, Radka Volková a Martina Studničková měla tu čest posoudit celkem 18 zlatých koní se zlatým srdcem.

Ve třídě hříbat pod klisnou se předvedli celkem tři zástupci. Klisna Arianna po Apple Pie chovatelky a majitelky Pavly Habichové, Wendelín z Chodských luk po Winterball chovatelky a majitelky Michaely Repkové a Apolo, rovněž po hřebci Apple Pie, chovatelky a majitelky Sandry Levorové. Komise měla těžký úkol vybrat vítěze této kategorie především kvůli jejich rozdílnému věku. Nakonec si titul vítěze třídy odnesl hřebeček Wendelín z Chodských luk, který zaujal svým pohybem a harmonickou stavbou těla. Druhým umístěným se stal hřebeček Apolo.

Ve třídě ročních hřebečků a valachů čekali na porotu dva zástupci. Bernhard po Bablo chovatelky Marie Flörl z Rakouska a majitelky Zuzany Čákové a Storm po Stracato, jehož chovatelem je rodina Oettl z Rakouska a majitelem Michaela Balounová. Porotu o něco více oslovil první zmíněný. Berhard měl krásně sytou barvu, pravidelný postoj končetin, ušlechtilou hlavu, celkově harmonickou stavbu těla s výborným krokem i klusem.

Ve třídě dvouletých hřebečků se předvedl pouze jeden zástupce, a to hřebeček Steffl po Stilton chovatele Markuse Bruggera z Rakouska. Majitelem tohoto vyspělého hřebce je Zuzana Čáková.

Hřebeček působil harmonicky s dobrým pohybem. Určitě ho všichni rádi uvidíme jako tříletého, kde ho možná komise zhlédne jako potencionálního uchazeče do plemenné knihy hřebců.

Třetí třída měla titulek třída ročních a dvouletých klisen. Obě klisny, Schalby po Wotan a Sallie po Bablo, měly stejného chovatele, a tím je Thomas Penz z Rakouska. Majitelkou obou klisniček je Michaela Waldmannová. Obě klisny se ukázaly jako velmi perspektivní. Zvítězila klisna Sallie, která přesvědčila o prvenství svoji harmonickou stavbou těla, ušlechtilostí, dlouhým, dobře nasazeným krkem a výrazným krokem i klusem.

Nejvíce exteriérem vyrovnaná třída byla třída 3–4letých klisen. Všechny čtyři klisny měly čistý tyrolský původ, byly moderního typu a výborně připravené na předvedení. První předváděná klisna, Fabella Pavla a Veroniky Sixtových po hřebci Stratos, byla ve výstavní areně poprvé. Druhá klisna, Wira po Adrin, patřila majitelce Petře Perůtkové. Třetí klisnou jménem Symfonie po Newcomer se pyšnila Zdenka Rychterová. Čtvrtá klisna byla jako jediná čtyřletá. Její jméno je Madlen Obrok, je po hřebci Wales, chovatelem a majitelem jsou Pavel a Veronika Sixtovi. Tato klisna právem a s přehledem vyhrála svoji třídu. Madlen je klisna moderního typu, s vynikající horní linií, dobře nasazeným, dlouhým krkem, s výrazným kohoutkem, s rovnými, suchými končetinami, a především s nadprůměrnou

Šampionkou přehlídky ve Spáleném Poříčí se stala desetiletá klisna Amelina rodiny Sixtových.

Vítězem třídy ročních hřebečků a valachů a zároveň vícešampionem přehlídky se stal Bernhard Zuzany Čákové.

mechanikou pohybu. Druhé místo si domů odvezla klisna Symfonie, která byla velmi ladná, souměrná a líbivá. Za první klisnou zaostávala pouze pohybem v klusu. Na třetím místě se umístila klisna Wira.

Nejvíce obsazenou třídou byla třída pětiletých a starších klisen. Komisi se předvedla desetiletá klisna Amelina po Stainz majitelů Pavla a Veroniky Sixtových, čtrnáctiletá klisna Majka po Nefris majitelky Michaely Šimkové, patnáctiletá klisna Lara po Napoleon majitele Ladislava Vogeltanze, třidvacetiletá klisna Ornella po Nachtwind Pavly Habichové a Astene ze Sedla Michaely Repkové.

Vítězkou třídy se stala klisna Amelina manželů Sixtových pocházející od významné dlouholeté chovatelky Elisabeth Leitner z Tyrolska. Druhé místo obsadila klisna Majka, která porotu přesvědčila svojí harmoničností, dobrou horní linií a pěkným pohybem. Třetí místo si zaslouženě odvezla klisna Astene ze Sedla.

Poslední posuzovanou třídou byla třída valachů, do které se přihlásil jediný zástupce, a to osmiletý valach Amater po Avalon majitelky Michaely Balounové. Amater plně splňoval předpoklady všestranného koně, spíše těžšího typu a delšího rámce.

Vrcholným bodem přehlídky bylo vyhlášení šampiona a vícešampiona, kde

Třetí místo ve třídě starších klisen obsadila Astene ze Sedla Michaely Repkové.

Vítěz třídy hříbat, Wendelín z Chodských luk.

Sallie Michaely Waldmannové uspěla ve třídě ročních a dvouletých klisen.

se utkali vítězové všech tříd. Titul vícešampiona získal roční valášek Bernhard po Bablo majitelky Zuzany Čákové.

Šampionkou výstavy se stala jak na chovatelských přehlídkách, tak na sportovních kolbištích velmi úspěšná desetiletá klisna Amelina Pavla a Veroniky Sixtových, která drží laťku klisen chovaných v České republice velmi vysoko.

Většina koní byla na přehlídku velmi dobře připravena. Pro některé koně byl oříšek vystavovat se poprvé v jezdecké hale, ale i to se úspěšně zvládlo. Svaz

Klisna Majka Michaely Šimkové získala druhé místo ve třídě starších klisen.

Michaela Balounová přivezla na přehlídku dvouletého Storma a osmiletého valacha Amatera.

Jasná vítězka třídy 3–4letých klisen, Madlen Obrok.

Hřebeček Apolo majitelky a chovatelky Sandry Levorové se ve třídě umístil druhý.

velmi děkuje všem vystavujícím za klidný průběh přehlídky, organizátorům za perfektně zvládnutý první ročník, firmě Agrex za poskytnutí věcných cen a všem divákům za podporu a budeme se těšit na další ročník.

Martina Studničková

Foto: Martina Kůstková

<https://eu.zonerama.com/MartinaKustkova/Album/10248986>

Oblíbená červená deka pro vítěze výstav a sportovních soutěží putuje letos do Obroku.

Symfonie se ve velmi vyrovnané třídě 3–4letých klisen dostala na druhé místo.

Za věcné ceny velmi děkujeme firmě Agrex, která s naším svazem spolupracuje už několikátý rok.

Již třidvacetiletá Ornella a její klisnička Arianna majitelky Pavly Habichové.

SVRŽNO PLNÉ HŘÍBAT

Malým, ale aktivním pořadatelem sportovních a chovatelských akcí je Spolek chovatelů sportovních koní ze západu Čech, člen ASCHK. Zastupuje ho rodina Hanákových, Petra Vraná a Lenka Krejsová. Přestože počet chovatelů v oblasti není příliš velký, díky obrovské propagaci a nadšení pořadatelů bývá celková účast koní velmi vysoká. Stejně tomu bylo u letošní již deváté přehlídky hříbat.

Přehlídku pořadatelé připravili na sobotu 12. srpna do Svržna na Domažlicku. Konala se na místním kolbišti a i přes úmorné vedro se na ni sjelo přiměřené množství diváků, pro ostatní zajistil pořadatel přímý přenos. Přehlídka byla oproti ostatním výstavám hříbat jiná z hlediska složení plemenné příslušnosti. Zatímco všude jinde dominovali čeští teplokrevníci, ve Svržně jich bylo nejméně. Nejvíce zastoupenou byla plemenná kniha Českého sportovního koně (CS) s celkem devatenácti zástupci. Všechna hříbata posoudila komise ve složení Karel Lacina, Ing. Jakub Štěrba a Petr Ticháček. Klisniček CS se sjelo na výstavu jedenáct, hřebečků osm. Předseda komise Karel Lacina řekl ke každému hříbátku veřejně slovní hodnocení.

Nejpočetnější kategorie

Kolekce hříbat CS ve Svržně byla kromě počtu unikátní v tom, že většina hříbat pocházela po hřebcích, kteří mají v ČR narozený první nebo maximálně druhý ročník hříbat a veřejnost je ještě nezná. Mezi klisničkami zvítězila **Vivacity Sany** (Hintrico Bormes, Vesna po Calanthano) chovatelky Jitky Tiché, u hřebečků **Lord Beristo** (Bernstein, Cindy po Aristo Z) chovatelky Jaroslavy Špurkové ze Slaného. I když ASCHK tuto PK nevede, za zmínku stojí obě rodiny matek s příslušností k českému teplokrevníku. Otec vítězky, Hintrico Bormes, působí v Týně nad Vltavou a má u nás jen jednoho potomka narozeného v roce 2022, větší počet hříbat se po něm narodil až letos. Sám hřebec je občas k vidění na našich závodech pod Davidem Vackem. Z potomstva narozeného v zahraničí mezinárodně startuje na úrovni 140 cm dcera Henriette d'Honzocht Z. Matka vítězky, bělka Vesna, dosáhla pod Adélou Císařovou výkonnosti S v drezuře, všestrannosti i ve skákání. V chovu dala čtyři potomky, nejstarší dcera je letos tříletá. Syn Sweet Spook (Stalypso) se stal šampionem hříbat ve Svržně roku 2020 a v celostátním finále českého teplokrevníka skončil třetí. Nejlepší CS hřebeček **Lord Beristo** vynikal mechanikou pohybu s výraznou akcí končetin. Jeho otec Bernstein je jedním z nejvíce využívaných hřebců v rámci PK CS, už byl zařazen i do PK ČT. Ve skákání dosáhl stupně ST, v drezuře T a jeho majitelka s ním předváděla celou řadu vystoupení, kde mohl dokázat svůj charakter u přeskakování poníka, nočních show a podobně. Účastnil se třeba

Caragi SLK

Coudy Mer

doprovodného programu finále ve Zduchovicích. Bernstein je využíván kvůli barvě většinou na neprověřené klisny a tomu odpovídá i následná testace potomstva. Prověřováním sportovní výkonnosti strakošů se u nás aktivně zabývá jen majitelka Bernsteina. Matka hřebečka Lorda Berista jménem Cindy chovu ZH Písek výkonnost nemá, roku 2013 absolvovala zkoušky klisen s výsledkem 7,4 bodu. U šesti potomků v chovu z těch starších od letoška sportuje pouze pětiletá Cilka pod Natálií Šimovou. Bělka Cíně z této matky vyhrála loňskou přehlídku v Písku a ve finále byla druhá. Bába Charta dala do ST Caretu a v poslední době svými potomky zaujala její další dcera Conie v majetku V. Marouška. Gloria M. K. D., která zazářila při ZVZ klisen v Újezdě 2022 a vyhrála loňský skok ve volnosti při finále, se narodila právě klisně Conie. Syn Catapult M. K. D. zvítězil v letošní kategorii hřebečků v Písku. Rodinu založila do hřebčince importovaná Charity, která je matkou mezinárodně úspěšného valacha Chodéc.

Druhá se umístila hnědká **Akittoo** po Toohey Van De Reesterhof Z chovatelky Michaely Kodadové a třetí **Socca Jumping** po Socrates Van Den Bosdam manželů Hanákových. U hřebečků se na dekorování dostali **Diamond-M** po Number One chovu rodiny Macánů z Chudenic a **Cosinus** po Crown Boy chovu manželů Macháčových z Nevřeně.

Šampionem otců Pegase

Příslušníků ostatních plemenných knih se sjelo třináct a zvítězila oldenburská klisnička **Proximity to Pegas** (Pegase van't Ruytershof, z matky Henrietta po Diarado) chovatelky Petry Jílkové z Hunčic, která zároveň získala titul šampionky hříbat všech plemen výstavy. Kategorii hřebečků vyhrál **Coquin Jumping** po stejném otcí, z matky Jumping Blueberry po Brando chovu manželů Hanákových, v majetku manželů Hanákových a Daniela Pospěcha. Hřebec je pravým bratrem loňské šampionky celé výstavy.

Kolekce hříbat českého teplokrevníka byla tou nejslabší, i když si zde chovatelé mohli zajistit účast v celostátním finále. Z dvojice klisniček se více líbila **Valerie** (Night Or Day, Very Nice po Zackman M) chovatelky Anny Reinbergerové ze Želčan. Osmiletý otec byl zařazen do NRPS roku 2018 s pozitivním hodnocením za celkový dojem 8,5 bodu

Coquin Jumping

Coudy Mer

Friscanti Mer

Kolette de la Bolt

Lord Beristo

a drezurní test také 8,5 bodu. Babička hřebce Warinka dala valacha Don Camillo s výkonností 160 cm ve skákání. Zde je vidět, jak si chovatelka Anna Reinbergerová snaží vyhledávat buď hřebce prověřené, nebo z prověřených rodin. Matka klisničky Very Nice je v letošním roce šestiletá. Narodila se klisně Veritas V s příslušností k holštýnské rodině 2020. Z rodiny pochází valach Clint Eastwood 10 s mezinárodní výkonností 150 cm. Z druhého místa postoupila ve Svržně klisnička **Rebellion Heart** (Heartvit ZH, Rebelka G po Hary) chovatelky Dominiky Markové z Podolí.

Hřebečky českého teplokrevníka hodnotila komise čtyři, z toho dva od stejného chovatele. Nejvíce se v typu líbil **Caragi SLK** (Cannon Reuekamp's Z, Tamara SL po Texas Boy) chovatelky Susanne Leuchter z Mileva. Otec hřebečka Cannon prošel seriálem KMK, v letošním roce je osmiletý a s Jakubem Štěrbou už dosáhl výkonnosti T*. Letos má první ročník tříletého potomstva. Dcera Ace Of Hearts Caballi vyhrála přehlídku klisen v Sedličkách. Další čtyři jeho dcery absolvovaly zkoušky klisen v Písku, dvě s hodnocením HPK a dvě s akceleračním programem.

Paní Leuchter chová koně pro radost, takže matka hřebečka Tamara SL s ní startovala v malých skokových soutěžích, stejně jako bába Larissa SL. Tamara SL dala v chovu tři potomky, dcera Gobbi SLK se účastnila loňského celostátního finále klisniček. Bába Larissa měla ve sportu dva potomky na úrovni 140 a 150 cm.

My Sweet Tarzan

Komise

Noo-Noomini z z Hájů

Druhý mezi českými teplokrevníky se umístil **Coudy Mer** (Cornett Cassini HF, Jasmine po Jasper's Boy) manželů Ježkových z Čechovic a třetí **Friscanti Mer** po Frisco patřící stejným chovatelům.

Problémem na oblastních výstavách i na finále začíná být nedostatek předváděčů. Ve Svržně na Domažlicku to díky osobním vazbám pořadatelé vyřešili angažováním Jaroslava Ředla mladšího, Petra Netušila a Daniela Pospěcha. Posledně zmíněný jezdec s klisnou Jasmine, matkou Coudyho Mera, startoval na parkurech úrovně ST, než se zranila a byla zařazena do chovu.

Součástí programu výstavy ve Svržně byla přehlídka tříletých klisen. V rámci plemene český teplokrevník rovněž kvalifikační pro finále. Z celkem sedmi klisen příslušely dvě k PK CS, stejně jako vítězka všech tříletých klisen **My Sweet Tarzan** (Tarzan, Penelope Van Het Netehof po Comme Il Faut) manželů Hanákových. V rámci ČT byla nejlepší **Noo-Noomini z Hájů** (Noowanda Semilly, Rimini-T po Acordino-T) chovu Ing. Marcely Šimové z Chebu. Bílou šerpu obržela **Kolette de la Bolt** po Chic's Boy odchovaná J. Drškou z Řičan, v majetku MVDPr. Lenky Macháčkové. Červenou šerpu získala **See You Again Insprav** po Porthos M z chovu Šárky Votavové a v majetku Lenky Marečkové.

Další akcí, kterou Spolek chovatelů sportovních koní pořádá, bude skok ve volnosti dvouletých a tříletých koní dne 28. října také ve Svržně.

M. Kůstková

NAŠIMĚŘICE

V příjemném prostředí jezdecké stáje v Našiměřicích uspořádali manželé Novákovi další velmi zdařilou jihomoravskou přehlídku koní. Těšila se velkému zájmu jak ze strany vystavovatelů, tak i diváků.

Hřebečci

Sobotní dopolední program patřil hodnocení teplokrevných koní, zatímco odpoledne nabídl pohled na výstavu haflingů. Kolekci teplokrevníků hodnotili Ing. Petr Rydval, Ing. Jiří Ptáček a MVDr. Pavel Havelka. Nejprve se komisi představili hřebečci ročníku 2023. Sešlo se jich pět, dva příslušeli k plemenné knize CS a tři k českému teplokrevníku. Celkovým vítězem se stal hřebeček CS **Norman** (Caleri II, Nordance po Campbel) chovatelky Ing. Kristýny Šromové. Jeho otce, holštýnského plemeníka Caleriho, není třeba příliš představovat vzhledem k jeho mimořádné sportovní kariéře. V letošním roce už má třetí ročník potomstva z působení na Hapaxu. Za zmínku stojí dobrá rodina matky, bába dala plemeníky Cassini I, II a Clarima. Matkou vítězného hřebečka Normana je ze Slovenska dovezená Nordance po hannoverském plemeníku Cambel. Bába Nadine dala v chovu šest potomků a byla dcerou bílého Robinsona. Sama Nordance startovala do června loňského roku na parkurech v rámci jihomoravské oblasti do úrovně S*. V jejím sedle se kromě Kristýny Šromové vystřídaly Kateřina Křížová a Nela Doláková.

Nejlepším českým teplokrevníkem v rámci kategorie byl vyhodnocen hřebeček **Magnus Spirit** (Magnus Romeo, 68/450 Fidorka po Dantes) chovatelky Moniky Doležalové-Matouškové, v majetku Michaely Procházkové. Otec hřebečka, Magnus Romeo, byl vynikajícím sportovním koněm, u nás působil v Tlumačově v letech 2021–2022. Po návratu ke svému majiteli později uhynul. Z jeho potomků v mezinárodním sportu je nejlepší hřebec 3M Hermitage (150 cm). Matka hřebečka Magnuse Spirita, Fidorka po Dantes, startovala na parkurech L*. V chovu dala zatím tři klisny, nejstarší je letos tříletá. Bába, plnokrevná Fanta, je kromě Fidorky matkou ještě klisny Fantagiro. Na dráze měla starty na rovině i překážkách bez umístění.

Dalším, kdo si vybojoval postup do celostátního finále v Písku, byl hnědák **Lanoowa Miracle** (Noowanda Semilly, 45/147 Lady Volteir po Rock'n Roll) chovatelky Lenky Válkové, v majetku Petra Šumpela. Otcem hřebečka je sportovně prověřený francouzský jezdecký kůň Noowanda Semilly zapsaný v AP. V mezinárodním sportu už po něm startuje dcera Ninja von Ilum (140 cm). Noowanda byl pronajat od roku 2019 do hřebčince v Písku a letos má první ročník tří-

Abbaria Kinska

Luccanta a Michal Blahovský

letého potomstva v ZZV hřebečků a na podzim budou k vidění jeho dcery v ZZV klisen. Nyní působí v ZH Tlumačově. Hřebeček Noowanda Miracle má však oba rodiče zapsané v akceleračním programu. Matka Lady Volteir skákala parkury do stupně ST* pod Ingrid Šumpelovou a rovněž s ní absolvovala několik startů v drezurách stupně S. Bába Lucky Lady bavorského chovu má výkonnost ve všestrannosti stupně S a dala dceru Riviera, která stejnou výkonnost potvrdila.

Třetím finalistou se stal hřebeček **Living VK** (Baggio, 53/436 Litera Z po Aristo Z) chovatele Víta Kachyni. Otec, prémiováný hřebec Baggio dostupný prostřednictvím hřebčína Sprehe, je teprve sedmiletý kůň startující v soutěžích pro mladé koně pod jezdcem Tobiasem Meyerem. Matka Litera Z sportovala pod svým majitelem na parkurech stupně S. V chovu už dala dva další potomky, klisnička Laura VK se v loňském celostátním finále hříbat umístila třetí. Bába Laguna dala v chovu šest klisen.

Klisničky

Klisniček se sjelo do Našiměřic osm, sedm příslušelo k českému teplokrevníku a jedna k PK CS. Postup do celostátního finále českého teplokrevníka z prvního místa získala **Sabre MD** (Come Undone, 45/230 Santa Maria po Satisfaction II) chovatelky a majitelky Moniky Doležalové-Matouškové. Otec klisničky, Come Undone, byl po sportovní kariéře pronajat hřebčínem Sprehe do ZH Tlumačova. Nejstarší potomstvo má dvouleté. Matka bělka Santa Maria dala v chovu šest potomků, nejznámější z nich je šestiletý valach Claudius Marius-M (Caruso), který startuje na kolbištích pod Janou Ferenc Perníčkovou. Pětiletá polosestra již zmíněných koní absolvovala svůj první start při červnových závodech v Písku. Přehlídka v Našiměřicích také nabídla pohled na tříletou klisnu jménem Stela Artois II-M po Stalypso, která se narodila už zmíněné klisně Santě Marii.

Z druhého místa na finále pojede klisnička **Raspberry** (Magnus Romeo, 72/101 Blackberry po Galandro ZH) chovatelky Alice Křivánkové z Brna. Otec klisničky už byl blíže představen, matkou je mladá pětiletá klisna, kterou veřejnost mohla vidět na celostátní přehlídce tříletých klisen v Písku roku 2021, kde se účastnila také soutěže skoku ve volnosti. Bába Blueberry po Cry For Me startuje na kolbištích pod Filipem Pavlíčkem, roku 2021 pod ním tato klisna absolvovala

Celine

Lanoowa Miracle

Norman

Mystery of Dream

Magnus Spirit

Raspberry

Valencia

nejlepším produktem zůstává ryzka Avalanche N po Aristo Z, která pod Andreou Lampířovou dosáhla ve skákání úrovně ST. Od roku 2019 startuje na kolbištích pod Vanesou Humeni.

Čtvrté postupové místo patřilo hnědce **Anonci** (Cannon Reuekamp's Z, 91/149 Ariel po Cannavaro) z chovu Petra Kříže, v majetku Martiny Horákové. Pátá se umístila bělka **Mystery of Dream-M** (Chico's Boy, 53/201 Mocca po Catango Z) chovu Moniky Doležalové-Matouškové, v majetku Petry Viklické. Zbylé čtyři klisny se narodily po hřebcích Stalypso a Heartbreak ZH.

Mladí koně ročníků 2020 a 2021

Tříletých a dvouletých koní viděli diváci šest. Zvítězila dvouletá klisna **Ropina N** (Quaid, 11/796 Charlotte JJ po Christon) chovu manželů Novákových. Ropina N absolvovala v Našiměřicích celkem tři výstavy a všechny tři vyhrála. Má na svém kontě vítězství mezi hříbaty, mezi mladými koňmi do tří let a letos ovládla kategorii dvouletých. Její otec, skvělý hřebec Quaid, získal titul šampiona ve Warendorfu v kategorii pětiletých. U nás jej jezdil Marek Klus, dosáhl ve skákání stupně T. Byl velmi využívaným hřebcem v Německu, má tam zařazené syny a skutečně velké množství potomků zaujme v těžkém skákání. Není bez zajímavosti, že za své potomstvo získal roku 2017 prestižní prémii od hannoverského svazu. Tento vynikající plemenný hřebec byl v majetku stáje Mustang, kde působil do roku 2020, kdy uhynul. Z produkce v ČR mají tři potomci T*, jeden T**. Většina jeho potomků je však mladých a teprve do vyšší sportovní testace dorůstá.

Victoria's Heart

Lord Loutano

Lady Bonduelle

Matka Ropiny N, Charlotte JJ chovu Jany Soukupové, dosáhla za zkoušky výkonnosti akceleračního programu. První potomek klisny, letos čtyřletý valach Gripen, patří Martinu Štorkánovi. Ten jej aktuálně připravuje do skokových soutěží ve stáji Oldstaj. Babička Ropiny N, ryzce Obora's Rebecca, se narodilo deset hříbat. Nejzajímavější je Arbecco JJ, vítěz celostátního finále přehlídky hříbat ve Zduchovicích a následně i vítěz zkoušek hřebců z testační odchovny v Písku 2017. Pod jménem Marrakesh Express chodí mezinárodně parkury 140 cm s jezdcem Garetem Warnerem (USA). Na našich kolbištích dosáhla stupně S ještě klisna Locika JJ a valacha Capuccino sedlá Natálie Opatrná (Roučková) v soutěžích na 120 cm.

Druhé místo obsadil valach **Lord Loutano** (Hickstead White, 55/704 Legenda po Loutanos Orion) chovu a majetku Jiřího Janošky. Flot za třetí místo získal valach **Global Diamond** (Global Champion, 42/66 Gája po Carismo) chovatelky Kateřiny Křížové.

Mladí koně ročníku 2022

Jihomoravští chovatelé se nebáli ani problematického předvádění ročků. Komisi jich představili celkem sedm. Vítězem se stal plavý hřebec **Centr Kinský** (Cent-22, 82/98 Domina Kinská po Drak) chovatele Ing. Leopolda Jelínka. Tento dlouholetý chovatel a příznivec českého chovu si zhruba před patnácti lety zajistil přes pana Naštického inseminační dávky Centa-22, kterého zná veřejnost spíše pod sportovním jménem Cinzano. Mimo jiné byl i otcem Labe Jeffa nebo Pecháčkova Amora. Matka Domina K. patří k rodině klisny Lecha. Leopold Jelínek

Ropina N

Lanessa-2

Global Diamond

dovezl do Našiměřic dva koně a oba svoje kategorie vyhráli.

Druhé nejlepší hodnocení mezi ročky obdržel hřebec v barvě isabela **Coccolino-H** (Come Undone, 52/939 Britney Kinská po Taarlo Kubišta-2) chovu Jany Komarovové, v majetku Natálie Štichové.

Třetí nejvyšší bodový zisk měla výborně se pohybující klisna **Luccanta KN** (Cantos FHP, 1/747 Lucca po Lordano) chovatelky Ing. Kateřiny Nucové.

Starší klisny

Pěknou podívanou zajistila divákům výstava starších teplokrevných klisen. I zde se dařilo „žlutým koním“, když vítězkou kategorie byla vyhlášena **Britney Kinská** (Taaarlo Kubišta-2, 31/343 Brazilie po Husar Týnský) chovatelky Jany Komarovové. Té patřila také třetí klisna **Lady Bonduelle** (Lord Weingard, 82/68 Bondy Kinská po Alois). Druhé místo obsadila už představená klisna Valencia (Volonter-T, 16/625 Charlotte po Amarillo) chovu Zdeňka Hrnčíře, patřící Michaele Petřů. Klisna je matkou tříleté ryzky Victoria's Heart.

Většinu koní na výstavě tradičně předváděl sportovní jezdec Michal Blahovský, který prezentovat koně v mechanice pohybu skutečně umí. Paní Nováková zajistila účastníkům krásné ceny, na kterých se podílely také svazy ČT i CS. S původy jednotlivých koní seznamoval diváky Richard Novák. Po ukončení výstavy probíhalo přátelské posezení s chovateli a odpoledne patřilo v pořadí druhé přehlídce haflingů.

Text a foto: Martina Kůstková

INSPEKCE CONNEMARA PONY – STRAŠKOV

V úterý 14. 3. 2023 proběhla jarní inspekce klisen a hřebců connemara pony. Byla to první inspekce hřebců v Čechách a druhá inspekce klisen, kterou Česká Asociace Connemara Pony organizovala. Celkem se zúčastnilo pět klisen a tři hřebci, které posuzovala tříčlenná komise pod vedením irského inspektora Damiena Gilla a dva členové rady plemenné knihy – Rafifa Hamoudová a Kristýna Novotná.

Pozvání na naši akci přijaly Ing. Krejčí z MZe a Ing. Majzlíková z Plemenářské inspekce. Veterinární inspekci zajišťovala MVDr. Petráňová a jako fotograf celý den dokumentovala Michaela Purnochová.

Nejlépe hodnoceným connemara pony z celé inspekce byl čtyřletý hřebec z českého chovu manželů Pavlisových **Diamondczech Full Moon** (Diamant 424 – Kilpatrick Rose – Spiddal Playboy), který získal za exteriér hodnocení 90, plemenný typ 95, mechaniku pohybu 90 a skokové schopnosti 95 a byl zařazen do třídy 1.

Mezi klisnami získala nejvyšší bodové hodnocení šestiletá klisna z irského chovu **Kiltiernan Dunn** (Dunlewey Goshawk – Ard An Chnoic) v majetku pana Vítka, která získala za exteriér 80, plemenný typ 75 a mechaniku pohybu 75 a byla zařazená do třídy 1.

Během inspekce byly do třídy 1 zařazeny čtyři klisny. **Canada River** (Corrib Village – Carracana River) z chovu B. Ann, Irsko, v majetku pana Vítka. **Derrylough Daisy** (Dunloughan Troy – Derrylough Ruby) z chovu P. Antony, Irsko, v majetku pana Vítka. **Kiltiernan Dunn** (Dunlewey Goshawk – Ard An Chnoic) z irského chovu, v majetku

pana Vítka. A dvouletá **Diamondczech Ashlynn** (Tempo Active Atlas – Ardbear Mavis) z chovu a v majetku manželů Pavlisových. Jedna klisna pak byla zařazena do třídy 2 – **Silver Sheeba** (Castleside JJ Junior – Silver Mint) z irského chovu, v majetku pana Vítka.

Z předvedených hřebců byl jedenáctiletý **Houston** (Lough George Prince – Bruckless Hannah) z chovu E. Vaughan, Irsko, v majetku T. Smutné, zařazen do třídy 2. Do třídy 1 byli zařazeni **Diamondczech Full Moon** (Diamant 424 – Kilpatrick Rose) z chovu a v majetku manželů Pavlisových a tříletý **Copperbeech Franklin** (Bunowen Paddy – Copperbeech Polly) z chovu T. a F. Grimes, Irsko, v majetku manželů Pavlisových.

Pan Damien Gill pochválil přípravu pony na inspekci a celkovou kvalitu předvedených pony. Jarní inspekce byla důležitou chovatelskou událostí CACP tohoto roku, a proto jsme velmi rádi, že v komisi byl právě zástupce inspektorů z irské CPBS. Velmi děkujeme za jeho připomínky, postřehy a rady do našeho mladého connemara chovu.

Michala Pavlisová

Foto: Michaela Purnochová (foto č. 1 M. Pavlisová)

4letý hřebec Diamondczech Full Moon (Diamant 424 – Kilpatrick Rose – Spiddal Playboy)

6letá klisna Kiltiernan Dunn (Dunlewey Goshawk – Ard An Chnoic)

Damien Gill

5letá Derrylough Daisy (Dunloughan Troy – Derrylough Ruby)

Předvedení na lonži – Diamondczech Full Moon

Atmosféra inspekce s diváky

PŘEHLÍDKA A ORBA CHLADNOKREVNÝCH KONÍ NA PARDUBICKÉM ZÁVODIŠTI

Jako každý rok se na pardubickém závodisti koná výstava Koně v akci.

Dne 9. září proběhly na pardubickém závodisti tři akce s chladnokrevnými koňmi všech plemen. Jednou z nich byla přehlídka klisen s hříbaty a následovala přehlídka tříletých klisen.

Součástí výstavy koní pro hospodářské účely bylo i hodnocení koní při orební práci, již tradiční klání O ruchadlo bratranců Veverkových. Tato disciplína je velké umění a je hlavně o souhře koní vždy v páru nejlépe na jedné oprati. S jednoradličním pluhem se zúčastnili tři soutěžící, každý orač měl za úkol zorat pozemek o rozměrech 10 x 30 m při dodržování stanovené minimální hloubky orby 15 cm. Bylo rovněž rozhodnuto, že čas, v rámci kterého má být orba vykonaná, nebude důležitý. Rozhoduje způsob orby, kvalita a parametry podle uvedených v pravidel. Půda pro orače byla velice pěkná, tudíž nebyl žádným problémem se zahlubováním pluhu a dodržení požadované minimální hloubky orby. Na práci oračů dohlíželi a hodnotili ji rozhodčí pan Kachník, Ing. Josef Našinec, Josef Matějka, Bedřich Vyčítal, Ing. Jan Navrátil, CSc., a Jaroslav Straka.

Letos se opět podařilo dosáhnout výborných výsledků a po sečtení a spočítání všech bodů dvacátý ročník a boj O ruchadlo bratranců Veverkových vyhrál Josef Hradec se Spartakem a Radegastem (N). Jako druhý se umístil pan František Dobrovolný s haflingy a třetí místo si vyoral Oskar Sněhota (N).

Na vedlejší parcele pozemku jsme mohli zahlédnout dva páry chladnokrevných koní a soutěž s dvouradličním pluhem, které se zúčastnili dva soutěžící. Pravidla a způsob orby byly stejné jako s jednoradličním pluhem.

Vítězem se stal pan Vojtěch Tomek s klisnami a hříbaty Lucerna – Wendy a Neugot z Netolic Odesa – Wala (N), druhé místo si s velkým obdivem a velkým srdcem odnesl Ladislav Vydra ze Studence s Křišpínem a Bety (ČMB)

Ludmila Hrušková
Foto: Mišinda

GALASHOW CHLADNOKREVNÝCH KONÍ V LYSÉ NAD LABEM

Na výstavišti v Lysé nad Labem se ve dnech 22.–24. září uskutečnil jubilejní 30. ročník mezinárodní výstavy koní nazvané Kůň 2023. Tato prestižní událost má dlouholetou tradici a přináší příležitost seznámit se s více než 120 koňmi všech plemen.

Páteční zahájení probíhalo formou průvodu s koňmi v zápřezí, kde jsme mohli vidět šestispřeží s kladrbskými koňmi a dvouspřeží s teplokrevnou a chladnokrevnou kolekcí.

Majitelé i chovatelé si i letos připravili pro návštěvníky a milovníky chladnokrevných koní bohatý program a bylo se opravdu na co dívat. Dopolední program byl zahájen ukázkou plemenných hřebců a klisen s hříbaty na ruce.

V odpoledním programu jsme mohli vidět jednospřeží chladno-

krevných klisen a hřebců, které řídily děti do 12 let. Po předvádění následovala ukáзка ovladatelnosti v kládě, kterou v jednospřeží předvedl Patryk Šandor s SN hřebcem 3059 Mary Vrbický a v dvojspřeží Miroslav Ježek s ČMB valachem 25/352 Max a hřebcem 2444 Sany Sobětický.

Na večerní galashow byli nastrojeni kočí a chladnokrevní hřebci i klisny s hříbaty, kteří byli vyzdobeni ve zlatém mosazném postroji a získali si velký obdiv i potlesk diváků. Byla zde

předvedena ukáзка v jednospřeží se SN hřebcem 2697 Nix s kočím Rostislavem Krebsem, dále následoval tandem s N hřebci s Ludkem Musilem a zápřah N klisny s hříbaty s Ludmilou Hruškovou.

Nejkrásnější podívaná byla na čtyřspřeží. V prvním vedl Josef Hradec hřebce 3045 Radegast, 2804 Spartakus, 1334 Direkt a 3059 Mary Vrbický a druhým kočím byl Luděk Musil s klisnami 26/771 Lucerna, Neugot z Netolic I-59 / Odesa a hřebci 2443 Venouš, 2318 Wendelin. A aby toho nebylo málo, byla předvedena ukáзка římských vozů, triga s ČMB a SN hřebci 2447 Kurt, 2811 Pluto a 3065 Honzík s Jiřím Borůvkou a kvadriga s N hřebci 2804 Spartakus, 3045 Radegast, 1334 Direkt a 3059 Mary Vrbický s Josefem Hradcem.

Ráda bych poděkovala kočím, majitelům a celému týmu, kteří pomáhali při práci s chladnokrevnými koňmi všech plemen.

Ludmila Hrušková
Foto: Dalibor Gregor

VÝSLEDKY MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V OVLADELNOSTI S KLÁDOU PARDUBICE 10. 9. 2023

Umístění	kůň	trestné body	čas
1. místo – René Ambrož	Boneta	0	13:10:53
2. místo – Michal Bančík	Nessie	10	10:35:28
3. místo – František Kratochvíl	Bohouš	10	11:12:56
4. místo – František Kratochvíl	Chris	10	12:00:75
5. místo – Tomáš Ambrož	Bak	15	10:32:53
6. místo – Miroslav Šuhaj	Borgis	15	13:20:28
7. místo – Josef Matějka	Gaston	15	13:41:47
8. místo – Jaroslav Marvan	Marka	15	13:49:07
9. místo – Jiří Zecha	Matouš	30	10:00:00
10. místo – Josef Hradec	Spartakus	35	15:52:69
11. místo – Tomáš Ambrož	Argon	40	12:06:44
12. místo – Michal Pavelka	Orkán	55	13:02:00
13. místo – Petr Henzl	Henry	70	14:36:59
14. místo – Petr Hvižď	Miron	75	11:36:37
15. místo – Marie Brázdová	Naiky	90	13:10:65
16. místo – Jaroslav Diblíček	Rango	100	15:43:00
17. místo – Školka Karel	Brit	105	17:36:78

VÝSLEDKY MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V TĚŽKÉM TAHU PARDUBICE 9. 9. 2023

Umístění TT na přepočít	kůň	váha	koeficient
1. místo – Jaroslav Marvan	Arkas	662 kg	2,044
2. místo – Jaroslav Diblíček	Rango	658 kg	1,975
3. místo – Michal Bančík	Nessie	700 kg	1,9357
4. místo – Tomáš Ambrož	Argon	708 kg	1,9356
5. místo – Eva Machová	Navír	664 kg	1,933
6. místo – Jiří Zecha	Matouš	684 kg	1,92
7. místo – Miroslav Šuhaj	Borgis	800 kg	1,89
8. místo – Jaroslav Marvan	Marka	640 kg	1,8
9. místo – Robert Bambuch	Olzer	960 kg	1,66
10. místo – Michal Pavelka	Orkán	978 kg	1,53

Arkas a Jaroslav Marvan

Borgis a Miroslav Šuhaj 1

11. místo – Josef Hradec	Spartakus	630 kg	1,46
12. místo – Pavel Šutera	Titan	832 kg	1,34
13. místo – Oskar Sněhota	Nanuk	646 kg	1,083
14. místo – Leitner Jiří	Sam	928 kg	-

VÝSLEDKY MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V TĚŽKÉM TAHU PARDUBICE 9. 9. 2023

Umístění TT absolutní	kůň	váha	koeficient	dotažená váha
1. místo – Robert Bambuch Olzer		960 kg	1,66	1 600 kg
– celá délka				
2. místo – Miroslav Šuhaj	Borgis	800 kg	1,89	1 600 kg
(2,90 m)				
3. místo – Michal Pavelka	Orkán	978 kg	1,53	1 500 kg
– celá délka				
4. místo – Tomáš Ambrož	Argon	708 kg	1,9356	1 400 kg
(15,50 m)				
5. místo – Michal Bančík	Nessie	700 kg	1,9357	1 400 kg
(12,10 m)				
6. místo – Jaroslav Marvan	Arkas	662 kg	2,044	1 300 kg
(6,20 m)				
7. místo – Jiří Zecha	Matouš	684 kg	1,92	1 400 kg
(2,20 m)				
8. místo – Jaroslav Diblíček	Rango	658 kg	1,975	1 300 kg
– celá délka				
9. místo – Eva Machová	Navír	664 kg	1,933	1 300 kg
(20,20 m)				
10. místo – Jaroslav Marvan	Marka	640 kg	1,8	1 300 kg
(6,20 m)				
11. místo – Pavel Šutera	Titan	832 kg	1,34	1 300 kg
(1,40 m)				
12. místo – Josef Hradec	Spartakus	630 kg	1,46	1 100 kg
(2,40 m)				
13. místo – Oskar Sněhota	Nanuk	646 kg	1,083	900 kg
14. místo – Leitner Jiří	Sam	928 kg	-	700 kg
vyšlápl				

Navír a Eva Machová

Olzer a Richard Bambuch

VOZATAJSKÁ SOUTĚŽ – DVOUKOLOVÁ
DĚTI DO 15 LET

1. místo – Miroslav Ambrož	67/581	Argon	1,26,18
2. místo – Kristýna Váhová	67/699	Boneta	1,34,19
3. místo – Tereza Blížňáková	67/583	Astra	1,39,72
4. místo – Kristián Novák	70/671	Nela	2,06,71
5. místo – Iva Jelínková		Linda	2,29,08
6. místo – Josef Hradec	2804	Spartakus	2,36,32
7. místo – Lucie Lichnovská	2063	Artur	2,52,61

ŠAMPIONÁT TŘÍLETÝCH KLISEN PLEMENE ČMB
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI
PARDUBICE 9. 9. 2023

1. místo – 49/462 Jorika	Na Hranici, s. r. o.
2. místo – 49/461 Lara	Na Hranici, s. r. o.
3. místo – 71/172 Barbína-F	Petr Frydrych
4. místo – 63/119 Lučina	Jaroslav Procházka
5. místo – 67/824 Vendeta	Pavel Géryk
6. místo – 64/19 Bretani-H	Kateřina Husaříková

ŠAMPIONÁT TŘÍLETÝCH KLISEN PLEMENE ČN
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI
PARDUBICE 9. 9. 2023

1. místo – 64/4 Timera	Zuzana Juráňová
2. místo – 23/956 Lotka	Pavel Rittich
3. místo – 34/354 Loty	Daniela Kodadová
4. místo – 21/481 Grupie	Václav Dufek
5. místo – 13/237 Viktorie Kopf	Renata Kopfová
6. místo – 15/856 Zika	Pavel Kotěra
64/1 Polly	Zuzana Juráňová

ŠAMPIONÁT TŘÍLETÝCH KLISEN PLEMENE SN
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI
PARDUBICE 9. 9. 2023

1. místo – 67/822 Celina	Jana a Lukáš Novákoví
2. místo – 67/810 Cívka	Vítkovská zemědělská, s. r. o.
3. místo – 69/605 Klára	Milan Lorenc
4. místo – 67/814 Cedra	Kamil Tesař
5. místo – 69/310 Vanesa	Vojtěch Pospěch
6. místo – 67/815 Cilka	Vítkovská zemědělská, s. r. o.

Borgis a Miroslav Šuhaj 2

ŠAMPIONÁT KLISEN S HRÍBATY PLEMENE ČMB
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI
PARDUBICE 9. 9. 2023

1. místo – 63/193 Korida	Marika Veselá
2. místo – Apollon	Milada Řechková
3. místo – Domasov Mira	
4. místo – 33/243 Anabela	Zdeněk Málek
5. místo – Balerina	Eva Matyšová
6. místo – 64/93 Beky	Alois Petřík
55/313 Baruch	Antonín Tesař
63/194 Jeřabina z Věcova	Vojtěch Kadeřávek
Bogy	Rostislav Hemza
64/91 Pegas	Arnošt Gajdošík

ŠAMPIONÁT KLISEN S HRÍBATY PLEMENE ČN
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI
PARDUBICE 9. 9. 2023

1. místo – Šér	Daniela Kodadová
2. místo – 23/8 Streiter Vulkan I.	Pavel Rittich
3. místo – Wendy	Vojtěch Tomek
4. místo – Wala	Ludmila Hrušková
5. místo – 23/14 Nomád z Jelení	Jezdecká stáj Dolní Jelení
6. místo – 23/13 Šifra z Jelení	Jezdecká stáj Dolní Jelení
Wenda	Petr Kápl

ŠAMPIONÁT KLISEN S HRÍBATY PLEMENE SN
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI
PARDUBICE 9. 9. 2023

1. místo – 67/241 Forman	Vítkovská zemědělská, s. r. o.
2. místo – Suk	Zdeněk Biskup
3. místo – 33/262 Grapa Honská	Richard Bernard Komenda
4. místo – Namiro	Pavla a Jiří Pavlíkovi
5. místo – 31/65 NaDar Dubnický	Petra Horváthová
6. místo – Bonifác	Michal Dvořák
10/38 Neklan z Xaverova	Tereza Kolářová
Lejdy	Vojtěch Pospěch

Orkán a Michal Pavelka

TOMÁŠ AMBROŽ ZÍSKAL TROJNÁSOBNÝ MISTROVSKÝ TITUL

Konec září a začátek října patřil v chladnokrevném sportu nejdůležitějším akcím závodní sezony. Nejdříve se na přelomu září a října konalo mistrovství České republiky v kombinovaných soutěžích chladnokrevných koní jednospréží i dvojspréží v areálu Vasury Kolesa u Kladruh nad Labem a hned o týden později, 7. října 2023, se uskutečnilo mistrovství Česka a Slovenska v areálu ZH Tlumačov na závodě Báhňák.

Mistrovství České republiky

Stejně jako v loňském roce se mistrovství České republiky konalo v areálu Vasury Kolesa, a to 30. září – 1. října 2023. Zájemci pro závodníky, koně i připravenost areálu zde byla na vysoké úrovni, stejně tak i práce sboru rozhodčích, kteří pracovali ve složení hlavní rozhodčí Jaroslav Straka, rozhodčí Petr Novák, Petr Sidimák a Petra Šanturovová a pomocný rozhodčí Jiří Pavlík. Stavitelé trati Petr Novák a Petr Sidimák spolu s Janou Novákovou pro závodníky připravili jak ve vozatajské jízdě, tak v ovladatelnosti s kládou technicky nárocnou trať.

Sobotní soutěže jednospréží se zúčastnilo celkem šestnáct soutěžních dvojic, kterým se podařilo v průběhu celého roku kvalifikovat na základě daných kvalifikačních podmínek.

Soutěžit se začínalo vozatajskou jízdou, kde kromě couvání do suchého příkopu museli soutěžící absolvovat několik průjezdů, maratonovou překážku nebo vyvýšenou kombinovanou překážku ve tvaru písmene U. S touto tratí si nejlépe poradil Tomáš Ambrož s valachem 67/581 Argonem, který zvládl zajet trať v čase 2:00:34. Pouze 3 vteřiny za ním skončil s časem 2:03:09 jeho bratr René Ambrož s teprve čtyřletou klisnou slezského norika 67/699 Bonetou a třetí příčku obsadil v čase 2:22:15 Jaroslav Marvan s klisnou ČMB 63/815 Marka, která je v majetku Ing. Kristýny Václavkové.

Následovala ovladatelnost s kládou. V této disciplíně si soutěžící museli poradit s lesíkem, suchým příkopem, kolotočem, navalem, tlačem, vyvážením, ale také s podsmykem nebo začelením. Pouze čtyřem soutěžícím se podařilo projet trať bez trestných bodů, což nám jenom dokazuje její složitost a technickou náročnost. S touto tratí si nejlépe poradil Michal Bančík se slezskou noričkou 69/215 Nessie, zajeli trať bez trestných bodů v čase 7:38:31. Taktéž čistou jízdou, ale v pomalejším čase 7:44:25 předvedl Tomáš Ambož a slezský norik 67/581 Argon. Třetí příčku obsadil Jan Francisty s chladnokrevníkem Set, trať taktéž zvládli čistě v čase 8:24:09.

Následoval těžký tah, který prověřil sílu všech koní na tvrdém podkladu. Nejvíce utáhl kůň Set se svými kočím Janem Francistym – 1 500 kg téměř po celé délce dráhy do vzdálenosti 19,6 metrů. O necelých 5 metrů za ním skončil plemenný hřebec slezského norika 2923 Haby, který je v majetku Evy Matyšové a soutěžil pod vedením Jana Blizňáka. A pouze 40 centimetrů za ním skončil na 14,3 metrech slezský norik 67/219 Borgis s Miroslavem Šuhajem.

Po sečtení bodů následovalo slavnostní vyhlášení, při kterém byli všichni závodníci ocenění účastnickým flotem a od pátého místa výše také finančními odměnami a věcnými cenami.

Na 5. místě s celkovým počtem 17 bodů skončil Jan Blizňák s teprve čtyřletým plemenným hřebcem SN 2923 Haby, kterému k takto dobrému umístění pomohl především výkon v těžkém tahu. Taktéž 17 bodů, ale lepší umístění v ovladatelnosti v kládě, pomohlo k zisku čtvrtého místa Davidu Šimovi se slezským norikem 72/82 Ramonem. Třetí místo obsadil René Ambrož a čtyřletá slezská norička 67/699 Boneta, která po celý den předváděla vyrovnané kvalitní výkony (2. místo vozatajská jízda, 5. místo ovladatelnost s kládou, 7. místo těžký tah). S celkovým ziskem 10 bodů za 6. místo ve vozatajské jízdě, 3. místo v ovladatelnosti s kládou a vítězství v těžkém tahu obsadil

MČR David Šima

MČR Michal Bančík

druhé místo jediný zástupce Slovenské republiky, Jan Francisty ml. a jeho chladnokrevník Set.

Celkové vítězství a titul mistra České republiky si v sobotu zajistil, především díky 1. místu ve vozatajské jízdě a 2. místu v ovladatelnosti s kládou (těžký tah 6. místo, celkem 9 bodů), Tomáš Ambrož a slezský norik 67/581 Argon, který podává stabilní výkony se svými koňmi po celý rok a stejně jako jeho bratr René reprezentuje Stáj Luboměř.

Nedělní dvojspréží bylo zahájeno přehlídkou a představením všech koní na ruce. Poté následovaly soutěže ve stejném pořadí jako v sobotu, přičemž i trať byla víceméně stejná, došlo pouze k rozšíření průjezdů a úpravě trati na ovladatelnost s kládou, kde musela být nahrazena jedna technická překážka za shazování kuzele tlačem. Do nedělního dvojspréží nastoupilo třináct soutěžících a stejně jako v sobotu se bylo na co dívat. Závodníci předváděli kvalitní výkony a všichni dokázali, že na mistrovství České republiky se nekvalifikovali náhodou.

Ve vozatajské jízdě zvítězil Michal Bančík se svými klisnami 69/215 Nessie a 69/234 Naděje, kterým se jako jediným za oba soutěžní dny podařilo zajet trať pod 2 minuty v čase 1:56:59. Druhé místo s časem 2:16:09 obsadil David Šima s koňmi 72/82 Ramon a 1952 Galvas a třetí místo v čase 2:17:27 získal Tomáš Ambrož, který sepřahal 67/581 Argona a 67/699 Bonetu, jejímž majitelem je Tomášův bratr René Ambrož.

V ovladatelnosti s kládou jsme viděli pouze tři čisté jízdy, které rozhodly o umístěných a pořadí následně určoval dosažený čas. V absolutně bezkonkurenčním čase 7:14 zvítězil Tomáš Ambrož s koňmi Argon a Boneta. Druhé místo s časem 9:22:24 obsadil Miroslav Ježek a 25/353 Max a 2444 Sany Sobětický, kteří jsou v majetku ZH Písek. Třetí příčka v čase 9:57:09 patřila Davidu Šimovi s koňmi Ramon a Galvas.

Závěrečná disciplína těžký tah opět mohla zamíchat pořadím. Oproti loňskému roku se netahaly zdaleka tak vysoké hmotnosti, jelikož saně jely těžce od samého začátku. Vítězem těžkého tahu se stal Michal Pavelka s Orkánem a Bambou, kteří jako jediní zvládli utáhnout hmotnost 2 600 kg po celé délce trati. Pouze 20 cm k dosažení této vzdálenosti chybělo Jaroslavu Marvanovi s klisnou 63/815 Markou a 61/636 Arkasem, kteří ukázali obrovskou chuť a ochotu v těžkém tahu. Za půlku dráhy se na hmotnosti 2 600 kg dostal Tomáš Ambrož s Argonem a Bonetou, čímž si zajistili třetí místo.

Následovalo vyhlášení výsledků, přičemž 5. místo si v celkovém pořadí zajistil svým výkonem Jan Francisty se svými koňmi Set a Baška (5. místo vozatajská jízda, 7. místo ovladatelnost s kládou, 4. místo těžký tah). 4. místo obsadil s celkovými 12 body David Šima s Ramonem a Galvasem (2. místo vozatajská jízda, 3. místo ovladatelnost s kládou, 7. místo těžký tah). Třetí místo za celkový zisk 11 bodů (4. místo vozatajská jízda, 5. místo ovladatelnost s kládou, 2. místo těžký tah) získal Jaroslav Marvan s českomoravskými belgiky Markou a Arkasem. Vítězstvím ve vozatajské jízdě, 4. místem v ovladatelnosti s kládou a 5. místem v těžkém tahu si celkově 2. místo zajistil Michal Bančík se slezskými noričkami Nessie a Naděje.

A stejně jako v sobotu, dokonce s náskokem 3 bodů, se mistrem České republiky ve dvojspréží stal Tomáš Ambrož s Argonem a Bonetou, kteří se umístili na 3. místě ve vozatajské jízdě i v těžkém tahu a zvítězili v ovladatelnosti s kládou.

Ráda bych poděkovala všem závodníkům za pěkné sportovní výkony, areálu Vasury Kolesa za skvěle připravený areál a podmínky pro soutěž, dále Asociaci svazů chovatelů koní ČR, Lesům České republiky za finanční podporu, firmě Fides Agro za ceny pro závodníky, všem rozhodčím za trpělivost a oddanost chladnokrevnému sportu a také Svazu chovatelů chladnokrevných koní v čele s Janou Novákovou za organizaci celé této akce.

Mistrovství Česka a Slovenska

Pět nejlépe umístěných na mistrovství České republiky si zajistilo také kvalifikaci na mistrovství Česka a Slovenska, které se koná každý druhý rok, a tentokrát to vyšlo na areál Báhňák v ZH Tlumačov 7. 10. 2023. Po vyřazení slovenského zástupce Jana Francistyho vyšla kvalifikace na šestého umístěného, a to Miroslava Ježka s Maxem a Sany Sabětickým. Na základě výsledků z celého roku se k pěti nejlepším z mistrovství připojil ještě nejlépe umístěný v žebříčku, Michal Pavelka s Orkánem a Bambou.

Šest českých závodníků doplnilo pět nejlepších soutěžících kvalifikovaných za Slovenskou republiku.

Po počátečních organizačních komplikacích mohlo dojít ke slavnostnímu zahájení soutěže. Soutěžící si prošli připravenou trať a prošli si základní rozdíly v pravidlech, které mezi Českem a Slovenskem jsou. Rozhodčími této akce byli Petra Šanturovová, Ing. Vladimír Šmelko, Jiří Pavlík a Petr Novák, který byl zároveň s Janou Novákovou stavitel trati.

Ve vozatajské jízdě byly využity především pevné maratonové překážky, které areál Báhňáku nabízí a stavitelé připravili poměrně technicky náročnou trať. Kromě klasického couvání byly zapojeny dvě maratonové překážky včetně té vodní. Ve vozatajské jízdě dominovali Češi na prvních třech místech, a to na třetím místě David Šima s koňmi 72/82 Ramon a 1952 Galvas v čase 2:19:12. Na druhém místě se umístil Tomáš Ambrož s Argonem a Bonetou v čase 2:15:46 a vítězem vozatajské jízdy se stal Michal Bančík s Nessie a Nadějí v čase 2:10:13.

V následující ovladatelnosti s kládou už byli v převaze slovenští účastníci. Trať obsahovala několik složitých prvků včetně začelení, tlačení na kužel, navalení, váhu i zrádný podsmyk, který špatně vycházel

MČR Michal Pavelka

MČSR Jaroslav Marvan

a podařil se splnit pouze dvěma účastníkům. Absolutně bezkonkurenční jízdou předvedl Tomáš Ambrož s Argonem a Bonetou, s tratí si poradili čistě v neuvěřitelném čase 5:39:00. Druhou čistou jízdou, ovšem v pomalejším čase 8:06:53, zajel slovenský zástupce Lukáš Šulák se svými koňmi Simon a Lupka. Třetí místo s deseti trestnými body v čase 6:29:27 patřilo opět slovenskému zástupci Janu Francistymu se Setem a Baškou.

Těžký tah se téměř rozhodl na váze 2 600 kg, kterou zvládli dotáhnout do cíle pouze dva závodníci se svými koňmi, kteří tím postoupili do dalšího kola. Nejdál se v tomto kole dostal Jan Francisty se Setem a Baškou, kteří hmotnost 2 600 kg dotáhli na vzdálenost 10,5 metru. S následující hmotností 2 800 kg dokázali koně Jaroslava Marvana Marka a Arkas pohnout 1,3 metru, čímž si zajistili druhé místo a vítězem těžkého tahu se stal Michal Pavelka s polskými chladnokrevníky Orkán a Bambou, kteří potáhli saně 3,5 metru.

Následovalo slavnostní vyhlášení, při kterém předávali ceny nejen rozhodčí, ale také ředitel ZH Tlumačov Ondřej Mamica, zástupce ASCHK Blahoslav Políček, zástupci SCHCHK a také zástupci Svazu chovatelů koní na Slovensku.

Celkové 5. místo vybojoval David Šima s koňmi Ramon a Galvas (3. místo vozatajská jízda, 6. místo ovladatelnost s kládou, 6. místo těžký tah). Na 4. místě skončil slovenský účastník Luboš Dobrotka s koňmi Oidipus a Steiger Vulkan za vyrovnané výsledky, a to 4. místo ve vozatajské jízdě, 5. místo v ovladatelnosti s kládou a 4. místo v těžkém tahu. Třetí příčku obsadil taktéž slovenský zástupce Jan Francisty ml. s koňmi Set a Baška se ziskem 13 bodů za 7. místo ve vozatajské jízdě a dvě třetí místa v ovladatelnosti s kládou a těžkém tahu. Ještě o bod méně nasbíral Jaroslav Marvan s Markou a Arkasem (6. místo vozatajská jízda, 4. místo ovladatelnost s kládou, 2. místo těžký tah).

A vítězem tohoto klání, a tím i trojnásobným mistrem, se stal Tomáš Ambrož s Argonem a Bonetou, kteří obsadili 3. místo ve vozatajské jízdě, zvítězili v ovladatelnosti s kládou a v těžkém tahu skončili osmí.

Děkujeme všem soutěžícím za účast, pořadatelům a ZH Tlumačov za zázemí a také ASCHK, Svazu chovatelů chladnokrevných koní i Svazu chovatelů koní na Slovensku za finanční příspěvky na akci a její organizaci. Na všechny se budeme těšit zase v následující závodní sezoně.

Natálie Bančíková
Foto: archiv autora

MČR Tomáš Ambrož

MČSR Tomáš Ambrož

PODZÁMECKÁ ZAHRADEK ZÁŘILA TRADIČNÍMI ZÁPŘEŽEMI

Co má společného zahrada zapsaná na seznam UNESCO a patnáct tradičních zápřeží? V hanáckých Aténách se v Podzámecké zahradě zapsané na seznam UNESCO uskutečnil již třetí ročník Mezinárodní soutěže tradičních zápřeží v Kroměříži. Že netušíte, o co jde? Pojďme se tradičním zápřežím podívat, jak se lidově říká, na zoubek.

Lidská soutěživost vnáší i ke koním nový vítr, a tak se není co divit, že tu máme nový typ soutěže pro milovníky spřežení. Historická Kroměříž, jejíž památky jsou zapsány na seznam světového dědictví, byla vybrána jako reprezentační místo České republiky pro konání této prestižní mezinárodní akce v novodobé disciplíně.

Soutěž tradičních zápřeží se skládá ze tří částí. Nejprve probíhá prezentace spřežení, kde se hodnotí celkový dojem, tj. vzhled koní, postroje, kočáry, kočí a podkoní. Velmi se oceňuje začlenění národních tradic do zápřeže, a tak v Kroměříži diváci viděli pestrou škálu zápřeží.

Další částí soutěže je terénní jízda, která vedla čtrnáctikilometrovou trasou po okolí Kroměříže. Během jízdy soutěžící museli splnit pět překážek – úkolů. Šlo například o couvání, přejezd přes barevný

koberec, absolvování velkého kruhu při vedení spřežení jednou rukou nebo přenesení skleničky z bodu A do bodu B při vedení spřežení jednou rukou.

Poslední soutěžní částí je jízda zručnosti, tedy klasický vozatajský parkur mezi kužely.

V Kroměříži zápolilo o pěkné trofeje celkem patnáct účastníků z České republiky, Polska, Slovenska a Rakouska. O výsledcích rozhodla mezinárodní komise rozhodčích ve složení Christian de Langlade z Francie, Hartmuth Huber z Německa a Tadeusz Kołacz z Polska.

Celkovým vítězem se stal **Paweł Pelka s fríským spřežením**.

Jana Faténová

Foto: archiv autora

6. místo Lubomír Doležel s shagya-arabi Darius, Diana - a kočár Mylord z roku 1900

Celkově čtvrtý Jiří Daněk s českomoravskými belgiky

Celkově třetí příčku obsadila Jana Ondřejová, což byl nejlepší český výsledek

Druhé celkové místo patřilo jeho bratru dvojčeti Tomaszowi Pelkovi se strakatými slezskými teplokrevníky

Maďarská zápřež v podání Gerhard Kainz (AUT) s lipickými koňmi

Ve dvojspřeží i celkově byl nejúspěšnější polský reprezentant Paweł Pelka s frískými koňmi

Czesław Trzós (POL) s polským sportovním koněm

Zápřeže starokladubských koní

Wojciech Respond s těžkými polskými teplokrevníky

Trofeje

ČEŠTÍ CHOVATELÉ NA VÝSTAVÁCH V ZÁŘÍ

Měsíc září nabízí chovatelské výstavní žně, a to nejen u nás, kde se konají dvě nejznámější české výstavy Koně v Pardubicích a Kůň v Lysé nad Labem, ale i v zahraničí, které přináší řadu tradičních výstav.

Pojďme navštívit nedaleké zahraničí na východ od našich hranic, tedy Slovenskou republiku. Slovenské chovatelské organizace nejen v září podporují chovatelské akce. Čeští chovatelé moravského teplokrevníka tak letos prezentovali své chovatelské přírůstky na dvou slovenských výstavách a odnesli si řadu ocenění.

Mezinárodní výstava v Motešicích ke 100 letům od vzniku tohoto chovatelského zařízení přinesla srovnání genového zdroje Furioso, který se chová na podkladě rakousko-uherských genů ve čtyřech státech. Na výstavu dorazilo třicet koní. Komise ve složení MVDr. J. Dražan, L. Bartok a Ing. J. Kovalčík hodnotila koně v šesti kategoriích a chovatelé mohli bedlivým okem sledovat a srovnávat koně ze Slovenska, České republiky a Maďarska. MVDr. Eduard Morvay se zhostil komentování a diváky provázel nejen děním na předváděšti, ale i bohatými vzpomínkami na motešickou historii. Čeští chovatelé měli své zástupce ve třech kategoriích.

Mezi mladšími hřebci se prezentoval produkt chovatelky I. Sedláčkové **Przedswit XXXVIII-6 SK Idun** z matky Gidran XVIII-3 Lenka po slovenském plemeničku PrzedswitXXXIII (P XIX-16)-Chocolate. Tedy ukázka úspěšné chovatelské mezinárodní spolupráce.

Česká republika slavila úspěch v kategorii **mladších klisen**, kdy klisna moravského teplokrevníka **Przedswit V MT-18 / Pepi** (po 1485 Przedswit V MT / Hary z 57/694 Petty) chovu a majetku Ing. J. Burešové z Pustiměř získala od komise nejvíce bodů a obsadila první místo.

V nejsilnější zastoupené kategorii **5-10leté klisny** se sešly dvě šampionky výstav, a to **81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally** (šampionka

Výstavy moravského teplokrevníka 2022) a **90/200 Kontana** (šampionka výstavy Kůň Trenčín 2022). Komisi zaujala **81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally** chovu a majetku Mgr. B. Souškové z Uhřetína a tuto českou klisnu ohodnotila 8,5 body a v konečném zápolení vítězů všech kategorií se tato klisna stala **vícešampionkou výstavy**.

O týden později se konala tradiční výstava **Kůň 2023 Trenčín – Nozdrkovce**. Tato výstava prezentuje plemena chovaná ve Slovenské republice. Není proto divu, že se sešlo dvacet výstavních kategorií. Koně z Čech se prezentovali ve dvou kategoriích.

V kategorii teplokrevných hříbat předvedli majitelé hned dva ročky. Na druhém místě se umístila klisna **Wanda** po 2595 Noowanda Semilly, z 79/245 Watany po 751 Shagya IV-CZ (Wanad) chovatele Č. Krybuse a třetí místo obsadil hřebeček **Przedswit XXXVIII-6 SK Idun** majitelky I. Sedláčkové.

I v kategorii klisny Furioso česká ekipa zaznamenala hned dvě umístění. První cenu brala klisna **81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally** (Mgr. B. Souškové) s 8,12 body za hodnocení exteriéru. S 8,02 body se druhá umístila dcera Przedswita Jung **90/200 Kontana** (Ing. J. Richter). I další předváděná klisna **4990 Fiona**, která letos oslavila 21. narozeniny a byla nejstarším koněm výstavy, měla české kořeny, protože je tradičním chovatelským produktem B. Souška, který se nejmenom na Moravě zapsal bílými Furiusy.

Na **dvacet** vítězů kategorií se utkalo o titul **šampiona výstavy**. Po loňském roce, kdy si toto ocenění odvezla česká klisna 90/200 Kontana chovu a majetku rodiny Richter, je i letos šampionka čes-

šampionka 81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally

Przedswit V MT-18 / Pepi

81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally

Furioso XIX-1 / Felix,

Fantazie

Komise Trenčín

Šampionka s komisí

kého chovu a majitele. Šampionskou šerpu komise ve složení prof. M. Halo PhD., MVDr. J. Dražan, Ing. V. Šmelko a Ing. J. Kovalčík nasadila devítileté klisně Furioso **81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally** chovu a majetku Mgr. Boženy Souškové, která si z motešické výstavy odvezla pozici vícešampionky.

81/189 Furioso VIII MT-2 / Fanhally je dcerou **Furioso VIII MT/ FXXXVI SK/1590 F XXIV-4 / Hamlet** a klisny **70/830 Fantazie**. Furioso VIII MT/FXXXVI SK/1590 F XXIV-4 / Hamlet chovatele I. Hermana (SK) je příslušníkem linie Furioso X Mezoh., stejně jako Furioso XIX-1 / Felix, který je otcem Fantazie. Jeho rodokmen nás zavede do bohaté a úspěšné historie kmene Furioso, ale i hřebčína Motešice, který letos oslavil 100 let od svého vzniku. Otcem byl motešický pepiniér 3515 F XXIV / F XVIII-3. Když původem otce hřebce půjdeme dále, vidíme zřetelnou stopu česko-slovensko-maďarské spolupráce, protože zde narazíme na pepiniéra motešického stáda 486 F XII-Mot., který byl potomkem maďarských rodičů, a to hřebce Furioso VII-Mad. a klisny 870 North Star „A“ XXII-4. Matkou Hamleta je 196 Silná, dcera anglického plnokrevníka 2172 Silvaner a teplokrevné klisny 133 Hugben-25. Její rodokmen nese příběh výkonných koní té doby. 196 Silná byla úspěšná stejně jako její matka, babička

Komise a Furioso VIII MT-2 / Fanhally

Przedswit XXXVIII-6 SK Idun

Wanda

i prababička v dostizích (kam byli koně kmene Furioso často směřováni) i na parkurech. Matkou 133 Hugben-25 je motešická 753 Astyanax-41 / Alexandra, která dala život i plemeničku Hugben-49 / Hugben II (sportovním jménem Hurikán), který kromě své úspěšné skokové kariéry zanechal řadu kvalitních koní a mimo jiné i militaristu Belfast Vasury. Hamlet je tedy produktem velmi výkonné rodiny, která byla prověřena po řadu generací ve sportu.

Matka Fanhally Fantazie je dcerou plemníka 797 Furioso XIX-1 / Felix, který se narodil v hřebčíně Motešice a do Čech ho přivezl známý chovatel moravských koní Bohumír Soušek, u kterého působil v přirozené plemenitbě a byl jedním z novodobých regenerátorů moravského teplokrevníka. Jeho otec Furioso XIX Mad. se do Motešic dostal v těle matky 443 Furioso V, která byla do hřebčína zakoupena březí. Matka Felixe, klisna 935 Furioso VII-12 po 3151 F VII-Mot., patřila k elitním motešickým klisnám.

Produkty českého chovu tedy prokazují svou kvalitu i v zahraničí a my můžeme být hrdí na naše chovatele a jejich promyšlenou systematickou práci.

Jana Fatěnová
Foto: Jana Fatěnová, archiv SCHPMT

XXXI. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA KONÍ PLEMENE SHAGYA ARAB

Pojdme se v momentálním podzimním čase vrátit ještě na chvíli do léta a připomenout si atmosféru XXXI. Národní přehlídky koní plemene Shagya arab, která se konala 5. srpna 2023 v prostorách jezdeckého areálu Královický Dvůr nedaleko Prahy. Přehlídku každoročně organizuje Svaz chovatelů Shagya Araba v České republice, z. s., (dále jen Svaz).

Letošní zahraniční hodnotící komise pracovala ve složení Ing. Michal Horný, PhD., (Slovensko), Ahmed Al Samarraie (Německo) a Rudolf Meindl (Rakousko). Role moderátora se ujal předseda Svazu Ing. Adam Zagóra ve spolupráci s doc. Ing. Miroslavem Maršálkem, CSc.

Přehlídka byla zahájena v deset hodin dopoledne slavnostním průvodem za doprovodu státní hymny. Vlajkonoši nesli českou vlajku i vlajky s logem a piktogramem Svazu. Doprovázel je špalír koní plemene Shagya arab vedených na ruce i pod sedlem, který dokazoval možnost mnohostranného využití těchto koní.

Slavnostní zahájení – ukázka koní plemene Shagya arab pod sedlem v dobových kostýmech.

V rámci přehlídky byli přihlášení koně rozděleni podle věku a pohlaví do dvanácti skupin. Celkem se zúčastnilo 53 koní, z toho 36 klisen a 17 hřebců.

Dopoledne patřilo, tak jako každý rok, mladým koním. Z mladých hřebců se představili čtyři jednoletí, pět dvouletých, jeden tříletý a dva hřebci šestiletí a starší. V mladých klisnách byla početná skupina šesti jednoletých a dále čtyři dvouleté, čtyři tříleté a dvě čtyřleté. Prvenství v šampionátu v kategorii Mladá klisna získala překvapivě teprve roční klisna Dahoman IV-41 Jamira.

Celkově byli mladí koně velmi dobře hodnoceni. Slovenský rozhodčí pan Ing. Horný chválil úspěchy tuzemského chovu. Řeč stočil i na proslulého pana Ottu Dlabolu, milovníka a znalce Shagya arabů a zároveň zakladatele Svazu, když zmínil, že by byl jistě rád, kdyby měl možnost vidět tyto chovatelské výsledky.

Klisna Dahoman IV-41 Jamira, vítěz skupiny jednoletých klisen a vítěz přehlídky Mladá klisna.

Pozornost upoutala též speciální přehlídka kolecké potomstva po plemenném hřebci 2239 Kuhailan Afas I-CZ / Orkán, který za své působení v chovu dal celkem již přes tři desítky potomků.

Odpolední program zahájili plemenní hřebci – skupina 6, která byla letos velmi početná. Přehlídka se zúčastnilo celkem pět plemenných hřebců, a sice: 2866 Dahoman V-CZ / Dalnok, 2523 O'Bajan VI-CZ / Maghreb, 2040 Jussuf V-CZ / Festival, 1678 Mersuch III-CZ / Attila a 2945 Gazal II-CZ / Wizard. Poslední jmenovaný získal v této kategorii první místo.

Poté následovaly starší a plemenné klisny: skupina 10 (klisny 5–7leté) obsahovala pět klisen, skupina 11 (klisny 8–11leté) byla zastoupena nejhojněji, a to deseti koňmi, a ve skupině 12 (klisny 12leté a starší) byly

Vítěz kategorie Plemenný hřebec a vítěz přehlídky Plemenný hřebec, 2945 Gazal II-CZ / Wizard.

čtyři klisny. Tyto skupiny bývají nejen nejpočetnější, ale také se v nich scházejí již „vyzrálé“ a velmi krásné klisny, porota mívá před sebou v rozhodování tedy velmi těžký úkol. Nejinak tomu bylo i letos.

U každé skupiny bylo vyhlášeno umístění koní a vítězové jednotlivých skupin postoupili do čtyř šampionátů.

Vítězi šampionátů se stali:

Šampion mladý hřebec – O'Bajan VII-6 OB7/6/Sh (55 bodů)
Šampion plemenný hřebec – 2945 Gazal II-CZ / Wizard (55,33 bodů)

Vítěz kategorie 5–7letých klisen, plemenná klisna Imagine CZ-Sh-A-509.

Klisna Habiba S8/5/Sh, druhé místo ve skupině 8–11letých klisen.

Šampion mladá klisna – Dahoman IV-41 Jamira D4/41/Sh (55 bodů)
Šampion starší klisna – Koheilan XI-3 Kordula CZ-Sh-A-491 (56,67 bodů)

Nakonec byl z vítězů jednotlivých šampionátů vybrán Šampion přehlídky 2023, jímž se stala klisna Koheilan XI-3 Kordula CZ-Sh-A-491, a Reserve Šampion přehlídky 2023, kterým byl hřebec O'Bajan VII-6 OB7/6/Sh.

Kompletní výsledková listina spolu s fotogalerií z přehlídky od fotografky Věry Markové je k dispozici na internetové stránce Svazu www.shagyaarab.org.

I letos byla chovatelská přehlídka obohacena o doprovodný program. Proběhla čtverylka v historických kostýmech v podání plemenných klisen Siringa CZ-Sh-A-525, Nico CZ-Sh-A-520 a Shanel CZ-Sh-A-493. Drezurní ukázkou předvedla plemenná klisna Nulla CZ-Sh-A-438 a druhou plemenný hřebec 2866 Dahoman V-CZ / Dalnok, který úspěšně sportuje v drezurních soutěžích st. S. Atraktivní skokové ukázky se zúčastnil plemenný hřebec 2040 Jussuf V-CZ / Festival a hřebec Kavalon OB2/3/Sh, oba aktivně sportující nejen ve skokových soutěžích. Vytrvalost reprezentovaly plemenné klisny Tabia

Vítěz skupiny 8–11letých klisen, vítěz přehlídky Starší klisna a zároveň Šampion přehlídky, klisna Koheilan XI-3 Kordula CZ-Sh-A-491.

Vítěz skupiny tříletých hřebců, vítěz přehlídky Mladý hřebec a Reserve šampion přehlídky, hřebec O'Bajan VII-6 OB7/6/Sh.

Velký dík patří všem zúčastněným, všem sponzorům a celému organizačnímu týmu.

Ať vám koně jdou a budeme se těšit na setkání na dalším ročníku přehlídky v roce 2024.

Za tým Svazu chovatelů Shagya Araba v České republice, z. s.,
Kateřina Beňová.

Výsledková listina

XXXI. Národní přehlídka - Královice 5.8.2023

Skupina 1	1.místo	IKAR SB4/5/Sh
	2.místo	GAIUS KA1/26/Sh
Skupina 2	1.místo	COUDY AFAS KA1/16/Sh
	2.místo	SAKLAVI VII-1 JAMEEL SK7/1/Sh
Skupina 3	1.místo	O' BAJAN VII-6 OB7/6/Sh
Skupina 4	1.místo	KAVALON OB2/3/Sh
	2.místo	NUKLEUS SB3/9/Sh
Skupina 5	1.místo	DAHOMAN IV-41 JAMIRA D4/41/Sh
	2.místo	LAURA AFAS KA1/24/Sh
Skupina 6	1.místo	O'BAJAN VII-11 OB7/11/Sh
	2.místo	DAHOMAN SISSI D4/39/Sh
Skupina 7	1.místo	KOHEILAN XIII-3 KIRA K13/3/Sh
	2. místo	GRACE AFAS KA1/14/Sh
Skupina 8	1.místo	O'BAJAN VI - 1 OB6/1/Sh
	2. místo	SHEYNI K11/11/Sh
Skupina 9	1.místo	2945 GAZAL II - CZ / WIZARD
	2.místo	2523 O'BAJAN VI-CZ / MAGHREB
Skupina 10	1.místo	IMAGINE CZ-Sh-A-509
	2.místo	O'BAJAN VIII - 1 SK
Skupina 11	1.místo	KOHEILAN XI-3 KORDULA CZ-Sh-A-491
	2.místo	HABIBA S8/5/Sh
Skupina 12	1.místo	KOHEILAN KATARÍNA CZ-Sh-A-391
	2.místo	NULLA CZ-Sh-A-438

Šampion přehlídky 2023, klisna Koheilan XI-3 Kordula CZ-Sh-A-491, s majitelkou Martinou Slukovou, a dále zleva: předseda Svazu Ing. Adam Zagóra, zahraniční hodnotící komise – Ahmed Al Samarraie, Rudolf Meindl a Ing. Michal Horný, PhD.

Skoková ukázka v podání plemenného hřebce 2040 Jussuf V-CZ / Festival.

Křtiny hříbat – hřebeček Aslan.

ŠAMPIONÁTY:

Vítěz přehlídky "mladý hřebec" (skupina 1, 2 a 3)

šampion O' BAJAN VII-6 OB7/6/Sh
reserve š. COUDY AFAS KA1/16/Sh

Vítěz přehlídky "mladá klisna" (skupina 5, 6, 7 a 8)

šampion DAHOMAN IV-41 JAMIRA D4/41/Sh
reserve š. DAHOMAN SISSI D4/39/Sh

Vítěz přehlídky "plemenný hřebec" (skupina 4, 9)

šampion 2945 GAZAL II - CZ / WIZARD
reserve š. 2523 O'BAJAN VI-CZ / MAGHREB

Vítěz přehlídky "starší klisna" (skupina 10, 11 a 12)

šampion KOHEILAN XI-3 KORDULA CZ-Sh-A-491
reserve š. IMAGINE CZ-Sh-A-509

"Šampion přehlídky 2023"

KOHEILAN XI-3 KORDULA CZ-Sh-A-491

"Reserve Šampion přehlídky 2023"

O' BAJAN VII-6 OB7/6/Sh

VELKÉ JEZDECKÉ DNY V MORITZBURGU

Naši zemi nejbližším místem, kde sídlí německý státní chov koní, je Moritzburg nedaleko Dráždan. A tzv. Hengstparade pořádají ve většině německých hřebčínů a hřebčinců, ty v Moritzburgu patří k nejlepším. Již 99 let se zde pořádají významné jezdecké dny a pokaždé je na co se dívat. Místo později proslavila také krásná česko-německá pohádka Tři oříšky pro Popelku, která se natáčela v okolí zdejšího vodního barokního zámku. A před řadou let půjčovalo kladrubské učiliště hřebčinci velký kožený míč na koňský fotbal – pushbal.

Nádvoří hřebčince

Od roku 2017 vede Zemský hřebčinec Moritzburg paní Dr. Kati Schöpke, která se stará o vzornou prezentaci všech plemenných hřebců při řadě důležitých chovatelských či sportovních akcí včetně výše uvedené přehlídky hřebců. Tato oblíbená podívaná bude slavit v příštím roce již sté jubileum svého konání. Akce je chovatelsky i divácky velmi ceněná, neboť plemenní hřebci německého sportovního koně, těžkých teplokrevníků, jihoněmeckých chladnokrevníků, haflingů či dalších plemen jsou prezentováni pod sedlem, v zápřeži, na ruce či ve volnosti, a to vždy s výborným popisem původu, charakteru a s nejvýznamnějšími úspěchy.

Hřebčinec je aktivním chovatelským centrem pro celé Sasko a velkou část Durynska. Ve správě má i velmi známý durynský hřebčín Graditz.

Historie

Místo označované jako Mořicův hrad opravdu nese jméno svého zakladatele Moritze. Ten zde v 16. století vybudoval tvrz, která nesla jeho jméno. Později zde byl na jejím místě postaven skvostný vodní zámek se stájemi pro koně na parforsní hony, které byly při zámku založeny již v roce 1733.

Složité období si prošlo Sasko po napoleonských válkách, což vyústilo v rozdělení této země v roce 1815. Král Antonín Dobrotivý (Anton der Gütige) založil hřebčinec v roce 1828 a nechal do původních stájí dovézt kolem čtyřiceti hřebců.

Na začátku podléhala skladba plemenných hřebců módním vlivům a v prvních desetiletích existence hřebčince se využívali k chovu koně

lehčího typu, stejně tak například ve vzdáleném hřebčinci v Redefinu (leží při cestě do Hamburku). Od počátku 70. let 19. století se zájem saských chovatelů intenzivně orientoval na oldenburské koně. První importy těchto koní započaly již v roce 1871, rovněž u nás v Čechách začal ke konci 19. století stoupat zájem o těžké teplokrevné koně. O tehdejší zvelebení chovu se velmi zasloužil ředitel hřebčince Georg hrabě Monster, který nechal pořídit plemenné knihy a koně dostávali výehy poprvé při přehlídkách klisen a hříbat v roce 1886.

Vliv chladnokrevníků a těžkých teplokrevných plemen

Na přelomu 19. a 20. století začala do hřebčince pronikat i chladnokrevná plemena, především norci, peršeroni a z belgických koní hlavně ráz brabantský. Mezi první a druhou světovou válkou kvalita chovu koní v Moritzburgu stoupla, ale ve 2. sv. válce utrpěl chov velké ztráty. Pod ruským vedením v roce 1945 musel hřebčinec opustit poslední saský ředitel hřebčince (Landstallmeister) Ernst Bilke, který byl posléze velmi úspěšný v Bádensku-Württembersku v chovu arabských koní.

Po roce 1945 byl v moritzburském hřebčinci cíleně zvyšován stav teplokrevných a chladnokrevných koní, aby byli po válečných ztrátách dostatečně zabezpečeni zemědělci, kteří získali pozemky díky poválečným pozemkovým reformám.

V 60. letech začal těžký zemědělský kůň ztrácet na významu, a tak byl těžký teplokrevník zušlechťován anglickým plnokrevníkem.

V letech 1962–85 vedla hřebčinec ředitelka Dr. Herta Steiner, které se podařilo nejenom zachovat linie těžkých teplokrevníků,

Zámek Moritzburg v odpoledním slunci

Oblíbený pushbal, dříve půjčovalo míč do Moritzburgu kladrubské učiliště, později si pořídili vlastní

Odchod z jezdecké čtverylky

ale i úspěšně převést chov původních teplokrevníků na moderního jezdeckého koně. Mimochodem Dr. Steiner má své kořeny původu v severovýchodních Čechách nedaleko Teplic nad Metují (Ober Mohren - Javor). V roce 2020 oslavila 95. narozeniny, a ještě stále se zajímá o dění ve hřebčinci. Byla zřejmě první ženou v Německu, která vedla státní chovatelský ústav, nejprve v Redefinu a potom zde.

Do chovu teplokrevných sportovních koní se dostalo hodně koní s původem trakénským a hannoverským. Od roku 1956 jsou v Moritzburgu chováni haflingové.

Nová doba

Po roce 1990 nastala řada změn v politice i v organizaci a uspořádání chovatelských středisek. Lidovým hlasováním se Durynsko připojilo k Sasku a tím pádem připadl i hřebčín Graditz pod saskou správu. 1. 4. 1992 se obě chovatelské instituce sloučily, což jim v rámci německého posametového „treuhandu“ zaručilo další existenci. Do roku 2003 patřily pod saské ministerstvo zemědělství, od roku 2004 jsou jako „Saská hřebčinská správa“ hospodářským podnikem Svobodného státu Sasko.

Plemenné zastoupení a akce

V současné době je v hřebčinci k dispozici okolo stovky plemenů – nejpočetněji jsou zastoupeni teplokrevní hřebci německého jezdeckého koně (včetně např. koní trakénských, holštýnských, westfálských ad.), a to okolo padesáti, dále těžcí teplokrevníci (okolo třiceti), chladnokrevníci a haflingové (přibližně po deseti) a najdeme zde i několik jezdeckých poníků.

Hřebčinec Moritzburg pořádá řadu akcí jako například zkoušky výkonnosti hřebců a klisen, přehlídky klisen a hříbat, jezdecké závody, ale hlavně tzv. Hengstparade, což bychom u nás nazvaly jako jezdecké dny. Ty mají velmi dlouhou tradici a první byly zorganizovány již v roce 1924.

Od 90. let pořádá hřebčinec Moritzburg německé šampionáty pro těžké teplokrevníky.

Opravy

Od roku 1985 byl velmi svědomitým ředitelem hřebčince Dr. Matthias Görbert, a to celých dlouhých 32 let. Dr. Kati Schöpke převzala jeho otěže v roce 2017. Hřebčinec Moritzburg byl v průběhu posledních let velmi pěkně opraven, a to většinou z finančních prostředků saského státu. K dispozici má zrenovované boxové ustájení pro plemenné hřebce (jsou přestavěna všechna původní stání), dále byla opravena stará krytá jízďárna, zcela bylo zrenovováno předvádíště pro koně a tribuny a celé zázemí hřebčince. V současné době je budována nová krytá hala pro významné chovatelské akce, jakými jsou prezentace hřebců hlavně v prosinci a dále v lednu či únoru před připouštěcí sezonou.

Lovecký zámek a Tři oříšky pro Popelku

Naproti hřebčinci je nádherný, původně pozdně renesanční, později barokně přestavěný, zámek, jenž sloužil jako lovecké zázemí saským kurfiřtům, kteří sídlili v Drážďanech. V Čechách tento zámek známe především díky pohádce Tři oříšky pro Popelku, která se zde v roce 1973 natáčela. Několik desetiletí se tu této pohádce nevěnovala téměř žádná pozornost a ani zámek nebyl uvnitř nijak hezký (navštívila jsem ho již v 80. letech a zaujal mne opravdu jen z venku). Až po roce 2000 se zde koprodukční pohádka stala zcela kulturní záležitostí a v průběhu roku, hlavně před Vánoce, sem jezdí davy návštěvníků,

Slavnostní zahájení s trubači

aby si vyzkoušeli Popelčin střevíček nebo se prošli speciální expozicí připomínající tento film.

Hřebčín Graditz

Součástí Zemského hřebčince Moritzburg je od roku 1994 hřebčín Graditz. Jeho vznik je datován rokem 1686 a zakladatelem byl kurfiřt Johann Georg III., který okolo Torgau založil více dalších hřebčínů (např. Repitz, Kreyschau ad.).

V roce 1721 převzal hřebčín kurfiřt Friedrich August I. a nechal zbudovat nové stáje a další budovy včetně barokního zámku. Vše je dnes krásně opravené. Tehdejším stavitelem byl M. Daniel Pöppelmann, který byl také dvorním saským stavitelem.

Po dělení země po napoleonských válkách v roce 1815 připadl kraj Torgau k Prusku. Graditz tak nesl název Královský pruský hřebčín Graditz. Byly zde chovány hlavně angličtí polokrevníci, kteří sloužili pro remontování hřebců.

Od roku 1866 sem byl soustředěn chov anglických plnokrevníků v pruském císařství. Dokonce zde byl pro tento chov vybudován naprosto originální systém ustájení, který připomínal domečky v ulici. V každém domečku byly dva prostorné boxy, v nichž byly ustájeny klisny s hříbaty. V případě nepříznivé počasí, horšího zdravotního stavu či z jiných důvodů, mohla matka s hříbětem trávit čas „v zahrádce“. To byl malý výběh pouze pro individuální potřebu obyvatel příslušného boxu.

Když bylo vše v pořádku, mohly být klisny s hříbaty vypuštěny přes „zahrádku“ na velké pastviny, kde spolu bývalo zpravidla okolo deseti klisen s hříbaty.

Chov anglického plnokrevníka v Graditzu pokračoval i ve 20. století, i v dobách socialismu. Po roce 1989 došlo ke sloučení hřebčince Moritzburgu a hřebčína v Graditzu v jeden podnik, část Graditz je od počátku 90. let pronajata soukromému chovateli koní, větší část je využívána hřebčincem – slouží k chovu a odchovu státních koní.

Od roku 2020 je ředitelkou hřebčína paní Antje Kerber, která před tím řadu let vzorně vedla Zemský hřebčinec v Redefinu a již několikrát navštívila ČR a Kladruby nad Labem.

Moritzburg 2023

V sobotu 9. září 2023 se konaly další slavné již 99. „Hengstparaden“ v saském hřebčinci v Moritzburgu u Dráždan. Několik desetiletí pořádání známých jezdeckých dnů je plně znát na přípravách, programu, velikosti předvádíště a vybavení tribun, zázemí a řadě doprovodných akcí. Kdo přijel do Moritzburgu, byl nadšen.

Programová nabídka svou pestrostí, kvalitou i zvláštnostmi připomínala menu z luxusní restaurace. První část byla hostina o devíti a druhá část o osmi chodech. Mnoho lahůdek zde našli příznivci spřežení, ale zkrátka nepřišli ani skokané, druzisté a milovníci haflingů nebo historie. Program má mnoho desetiletí svá stálá čísla, která jsou drobně doplňována novými.

První část

Úvod patřil bubeníkovi na koni a dvanáctiletému doprovodu trubačů. Kolem deseti tisíc diváků přivítala ředitelka hřebčince Moritzburg Dr. Kati Schöpke a celým odpolednem diváky provázel Mathias Barth společně s paní ředitelkou.

Osm koní ve skokové čtverylce zaujalo svými sestavami a skoky přes proutěňky. Po nich nastoupilo pět čtyřspřeží těžkých teplokrevníků s oldenburskou krví.

Po představení mladých koní ve výcviku zavítala na předvadiště pestrá skupina koní a jezdců, všichni tvořili historické obrazy využití koní v dávné minulosti až do konce 19. století.

Velmi dojemné je vždy číslo klisen se hříbaty z hřebčína Graditze. Nejdříve byly přivedeny na ruce se hříbětem v doprovodu a pak byli všichni puštěni po předvadišti a ukázali své elegantní chody – hlavně v klusu a ve cvalu ve volnosti.

Šestice nejlepších drezurních koní hřebčince předvedla dokonalou čtverylku – sextet a jejich umění bylo odměněno velkým potleskem diváků.

Předposlední číslo před přestávkou patřilo haflingům – netradičně jeden jezdec v sedle uprostřed předváděl ještě dva další haflingy vedle sebe. Dvě dvojice těchto trojic měly připravené pěkné pas de deux.

Působivé číslo spočívá ve velkolepých zápřezích. Z Kladrub jsme zvyklí na originální vícespřeží a Moritzburg je tím rovněž vyhlášen. Návštěvníci tak mohli obdivovat dvě desetispřeží a jedno dvanáctispřeží v reji kočárů na předvadišti. Těžké teplokrevníky předvedli jejich kočí ve všech chodech a v mnoha náročných cvicích, které se obtížně předvádějí i s nižším počtem koní v zápřezi. Bylo to jako vždy nádherné.

Druhá část

Po přestávce, která opravdu posloužila k občerstvení a nabrání sil, neboť počasí bylo velmi teplé, mohli přihlížející pilně sledovat ve vysokých skokových soutěžích prověřené plemeníky. Ukázkový parkur byl také plný vkusných překážek na úrovni S až ST. Výbornými skokany byli např. Cornets Pleasure (po Cornet Obolensky), Milbridge (po Million Dollar), Chadwick (po Cascadello I), Lausitzer (po Lahnstein) a mnozí další. Velmi příkladným číslem bylo to, které charakterizovalo pestrrou škálu profesí souvisejících s koňmi: chovatel a jezdcí počínaje, přes kováře, koláře, sedláře, kočí v lese či na kozlíku kočáru, specialisty na hipoterapii až po jízdní policii. To bylo moc pěkné.

Další ukázka představila letošní nejspěšnější drezuristy, parkurové koně a také vítěze šampionátu těžkých teplokrevních koní, který se v Moritzburgu koná již třetí desetiletí.

V hřebčinci nezapomínají na pravidelnou prezentaci chladnokrevných koní a vždy připraví nápadité klasické číslo ukazující sílu a poctivou práci těchto koní. Všichni tak mohli vidět, že koně utáhnou nejenom jednu kládu, ale na voze celý pultucet velkých kmenů, že mohou do lesa přivážet stromky potřebné k výsadbě, ale třeba i hajného, a z lesa či z pily odváží dřevo metrové nebo štípané...

Optimistickou ukázkou je pushbal. U nás v Kladrubech ho hrajeme více spontánně, tady se velice dbalo na to, aby hlavně podaly góly a brankáři ani obránci se brankám soupeřů v podstatě nebránili. To však vůbec nevadilo, protože diváci stejně čekali na gól a nepovedené či bráněné útočení je tolik nezajímalo. A góly skutečně hojně padaly. Kdysi do Moritzburgu zapůjčovalo míč kladrubské učiliště, ale již před

Graditzké klisny s hříbaty ve volnosti

řadou let si po vzoru Kladrub nechali ušít vlastní pěkný velký kožený míč.

Za zmínku určitě stojí speciální gymnastické číslo, které předvedli tamní učňové. Jejich mistři jim připravili nejprve jednoho pěkného chladnokrevníka, přes kterého deset odvážných hochů a dívek absolvovalo přeskok, roznožku, kotrmelec, salto a let přes koně (do náruče mistra). Totéž ještě zopakovali přes dva, a dokonce přes tři chladnokrevné koně na šířku za sebou!

K tradičním hřebčineckým číslům patří také prezentace haflingů. Nejdříve bylo osm hřebců vedeno ve vyrovnané řadě – ohlávky měly pospojovány krátkými vodítky a předváděli různé efektní obraty a „veletoče“. Pak je ošetřovatelé vypustili volně do prostoru předvadiště – světlé vlající hřívy a bohaté ocasy cválajících ryzáků v záři sklánějícího se slunce byly opravdu kýčovitě krásné.

Ke zlatým hřebům programu se i v Moritzburgu zařadila čtverylka. Tu dnešní secvičilo 24 jezdců (plus velitel na bílém hřebci). Oblečení byli do historických uniforem vojenského regimentu korunního prince z roku 1735. Červenočerná a zlatě bílá kombinace oblečení, krásní, výborně příježdění hřebci ve výstavní a sportovní kondici a vybraný hudební doprovod působili velkolepě. Na úplný závěr předjelo šestnáctispřeží těžkých teplokrevníků zapřažené do velkého poštovního vozu systémem 2+3+3+3+3+2 a přivezlo trubače, který melodickým sólem hodnotný jezdecký den uzavřel.

Byla to krásná ukázka kvalitní chovatelské práce, výborné jezdecké přípravy a precizní organizace. Děkujeme, paní Kati, pane Matthiasi, paní Hertu a další, že pro nás již dlouhá desetiletí připravujete stále báječný program, který je kulturním, chovatelským, sportovním i společenským zážitkem.

Text a foto: Lenka Gotthardová

Desetispřeží těžkých teplokrevníků, často zvaných die Moritzburger

PLNOKREVNÝ HŘEBČÍN NAPAJEDLA, TRADICE A PERSPEKTIVA – 3. DÍL

V roce 1977 převzal funkci ředitele hřebčína Ing. Z. Hlačík. Během jeho působení byly modernizovány stáje hřebčína a postavena nová prostorná stáj pro klisny s hříbaty v centrálním objektu. Zvýšit kapacitu ustájení bylo nezbytné z důvodu růstu stavu plemenných klisen a zájmu československých chovatelů o připuštění klisen napajedelskými plemeníky.

V desetiletí 1981–1990 sílila v československém turfku konkurence tuzemských chovů zejména importem západoevropských plnokrevníků. Souběžně s ním usilovali polští trenéři o vítězství v československých prestižních dostizích. Konkurenci čelil hřebčín plemeníky Amyndas, Behistoun, Dara Monarch a Lincoln.

Amyndas (IRE), 1978, po Sparkler z Gem of Gems (Grey Sovereign) měl vynikající původ a dobrou západoevropskou dostihovou výkonnost. Po ukončení dostihové kariéry byl vybrán Ing. J. Vaňourkem, CSC., pro posílení napajedelského chovu. Napajedelským klisnám byl připářen v sezonách 1984–1986 a 1990–1993. Potom byl pronajat do SRN, kde neočekávaně uhynul.

Kvalitou potomstva potvrdil Amyndas oprávněnost investice. Lancelot, 1986, z Latiny (Masis) zvítězil v Československém derby, Census, 1985, z Century Bound (Behistoun) byl vynikajícím středoevropským mílařem, Santalino, 1986, ze Santary (Le Levanstel) vítězem Velké jarní ceny a druhým v Československém derby. Druhá napajedelská série nedosáhla kvality předešlé.

Dara Monarch (GB), 1979, po Realm ze Sardara (Alcide) působil v Napajedlích nepřetržitě až do r. 2005. Důvodem jeho importu byla dostihová třída dokumentovaná zisky mílových Irish 2000 Guineas St. Gr. 1 a St. James's Palace St. Gr. 2. V závěru roku 1989 byl importován do Napajedel, kde působil až do úhynu roku 2005. Z početného potomstva vynikli:

Ceresto, 1991, z Ceremonie (Lincoln) – Velká jarní cena, Vadara, 1991, z Vačka (Behistoun) – Memoriál Ing. B. Tichoty (Oaks), Cerberus, 1992, z Century Bound (Behistoun) – Velká jarní cena, České derby, Vakacia, 1992, z Vačka (Behistoun) – Jarní cena kobyl. Žádný z jeho synů nezaujal box napajedelského plemeníka. Důstojnou náhradou Masise byl **Lincoln**, 1972, po Masis z Likoni (Sicambre). Jeho matka byla součástí druhé série importu klisen z Francie. Otec matky vynikal dostihovou třídou i kvalitou potomstva. Francouzský chov posílil vynikajícími plemeníky, a především sérií mimořádně úspěšných klisen.

Exteriérem byl Lincoln velmi ušlechtilý, mimořádně korektní a harmonický plnokrevník většího rámce. Měl kostnatý, suchý, korektní fundament s pravidelným postojem a živý temperament. Nevynikal dostihovou třídou, nýbrž kvalitou potomstva. Třídou vynikli:

Centurie, 1980, z Century Anne (Wiesenklee) – Čs. Saint Leger, Zlatý pohár ZN, Fór, 1982, z Formosa II (Behistoun) – Zlatý pohár ZN, Heka, 1986, z Hesja (River Canter) – Nagroda Mosznej, Rozlet, 1990, z Riposza (Dakota) – Velká jarní cena, Regulus, 1992, z Redakta (Dakota) – České derby, Č. Saint Leger, Tamalirega, 1995, z Tammy (Mys) – Jarní cena klisen, Nalia, 1995, z Natalita (Agadir) – Memoriál ing B. Tichoty (Oaks), Polynesia, 1995, z Polly Bed (Bold Lad) – Č. Saint Leger.

V Napajedlích Lincoln čelil konkurenci plemeníků západoevropské provenience a do jisté míry rovněž úpadku zájmu o koně československého a českého původu. Navíc omezily jeho potenciál zápůjčky tuzemským i zahraničním hřebčínům. Navzdory těmto peripetiím a z nich plynoucí redukci potenciálu uspěl prodloužit Masisův vliv na vývoj výkonnosti napajedelských plnokrevníků i ostatních chovů v ČR. Podobně úspěšné bylo potomstvo pocházející ze zápůjčky Lincolnu polskému hřebčínu Strzegom. Nespornou devizou jeho chovného využití byla příležitost koncentrovat vliv významných otců plemenných klisen v původech potomstva (Sicambre, Ut Majeur, Masis).

Pokračovatelem jeho genofondu v Napajedlích byl Kůň roku a nejlepší vytrvalec ročníku 1995 Regulus. Jeho připářením napajedelským klisnám skončil kontinuální vliv Masisovy lokální linie v českém plnokrevném chovu.

Změna politických poměrů po roce 1989 se stala druhou hrozbou zániku hřebčína. S cílem uchránit chov před spekulacemi vypracoval management hřebčína privatizační projekt, který úspěšně obhájil proti

Masisův syn Lincoln, poslední významný plemeník předlistopadové éry

konkurenčnímu tlaku na přímé odkoupení podporované tehdy vlivnými zástupci Ministerstva zemědělství. Obhájením projektu vznikla akciová společnost s majoritní pozicí Fondu národního majetku (30 % akcií) a Zemědělskopotravinářského fondu Bohemia (15 % akcií). Později byly akcie obou fondů komercializovány a staly se majetkem individuálních akcionářů.

Odstátnění zkomplikovalo finanční situaci hřebčína. Delimitace Plemenářských podniků zatížila převodem dřívějších úvěrů na nově vznikající subjekty jeho ekonomiku čtrnáctimilionovým, postupně narůstajícím dluhem. Zátěž obnovila krizi podobnou situaci z roku 1931.

Navzdory finančním problémům a okolnostem, že většina polistopadových majoritních vlastníků postrádala zájem investovat do rozvoje hřebčína, zlikvidoval management pohledávky a udržel hřebčín bez dluhů. Dokonce využil delimitace k územním ziskům a zachování genofondu.

Ten nejdříve těžil z předlistopadových importů. K nejvýznamnějším patřil Dara Monarch. V základním stádu dcery tohoto plemeníka postupně převládly. V jeho konkurenci figurovali krátkodobě pronajatí plemeníci a plemeníci méně ambiciózní. Management zaměřil úsilí na import perspektivních plemenic západoevropské provenience, ale finance limitovaly kvalitu. V porovnání s nákupy dr. Lercheho, který vydražil mimo jiné 14. nejdražší klisnu dražby, disponoval Ing. Hlačík možnostmi neporovnatelně skromnější.

Neočekávaný obrat přinesla přípuštěcí sezona 2000. Partnerem napajedelských klisen se tehdy stal **Rainbows for Life (CAN)**, 1988, po Lyphard z Rainbow Connection (Halo). Byl synem jednoho z pilířů světové linie Northern Dancer, otce plemeníků kalibru Alzao, Dancing Brave, Mendez, Pharly a dalších. Podobný punc kvality měl původ jeho matky, šampionky dvouletých i tříletých klisen v Kanadě. Dvě z jejích dcer byly matkami klisen vysoké dostihové třídy.

Původ hřebce byl zdařilou syntézou vlivu významných britských, francouzských a severoamerických pilířů šlechtění anglického plnokrevníka. Rovinovou třídu dokumentoval zisk šampionátu dvouletých a starších koní v Kanadě.

Prvým působštěm plemeníka byl Rathbarry Stud v Irsku. Z tamní krátkodobé produkce vzešli plnokrevníci schopní soupeřit s konkurencí elity. Nejvýkonnějším z nich byl vítěz Prix Greffuhle Gr. 2 Rhenium (IRE), 1997, z Miss Mulaz (Luthieur). Před zmíněným vítězstvím koupil jeho otce rakouský zájemce H. Seehuber a dohodl umístění hřebce v Napajedlích. Ambice plemeníka zvyšovala vítězství jeho syna Ray of Light (IRE), 1996, z Tompost (Topville) v Českém derby a dcery Habit Star (IRE), 1997, z Bahama (Habitat) v Memoriálu Ing. B. Tichoty (Oaks).

Připáření Rainbows for Life mělo pozitivní vliv na konkurenční schopnost napajedelských koní. Rovinovou třídou vynikali:

Monolit, 2001, z Moonbride (GB) (Groom Dancer) – Velká jarní cena,

Mideros, 2002, z Midwife (GB) (Midyan) – Central European BC Classic, Gd. 2,

Veto, 2002, z Vidama (Dara Monarch) – Velká jarní cena, Vltava, 2003, z Widama (Dara Monarch) – Memoriál Ing. B. Tichoty (Oaks).

Zmíněné doplnila trojnásobná klasická vítězka Ready for Life, 2002, z Ready and Able (IRE) (Red Sunset) – České Derby, Č. Saint Leger, Memoriál Ing. B. Tichoty (Oaks).

Důkazem plemenné hodnoty Rainbow for Life byla jeho dominance v šampionátu plemeníků podle zisku dotací v sezonách 2004–2007.

Zdárný vývoj kariéry plemeníka ukončily vlastnické a personální změny. Majoritním akcionářem se roku 2005 stala firma BC Logistik. Před změnou vlastníka odešel z funkce ředitele hřebčína MVDr. L. Hlačík, syn předchozího ředitele. Ve funkci ho nahradil MVDr. J. Filla. Oba jmenovaní byli specialisté na reprodukci koní ve vztahu k dostihové výkonnosti. Kombinace prohlubovala jejich odbornou erudici ve šlechtění anglického plnokrevníka.

V počáteční fázi se nový majitel pokoušel na radu ředitele obnovit dřívější prestiž napajedelského chovu, případně povýšit jeho pozici. Nejvýznamnější investicí do chovu se stal import plemeníka **Relaxed Gesture (IRE)**, 2001 po Indian Ridge (IRE) z TokenGesture (IRE) (Ahonoora GB). Původ hřebce byl výsledkem kombinace světových linií Djebel x Northern Dancer s prominentním vlivem inbreedingu 4 x 5 na Princequillo v původu matky a Rasmussenovým faktorem 4 x 4 na klisnu Discipliner (GB) v původu otce.

Důkazem rovinové třídy importovaného plemeníka byla získaná suma cca 1 592 000 USD dotací korunovaná vítězstvím v Canadian International St. Gr. 1.

Prvá sezona využití plemeníka odhalila závažnou poruchu vitality jeho spermatu a následně pokusy eliminovat problém neuspěly. Majitel hřebčína nevyužil možnosti odpojistit hřebce a tím výrazně omezit dopad ztráty. Relaxed Gesture byl nakonec 17. 10. 2012 utracen.

Neúspěch importu negativně ovlivnil další osud napajedelského plnokrevného chovu přístupem majitele. Následkem personální změny nerespektující nezbytnost odborné a chovatelské erudice stěžejní funkce hřebčína byl úpadek pozice napajedelského chovu v českém turfú viz tab. č. 4. Hřebčín záhy ztratil plemeníky plodící potomstvo schopné soupeřit s konkurencí importovaných koní v nejvýznamnějších českých dostizích.

Preferencí ekonomických hledisek postupně zanikaly významné napajedelské chovné rodiny klisen. Úpadek kvality doprovázela redukce reprodukční základny.

Ztrátou funkčních chovných rodin zanikala pozice elitního chovu a převládala funkce služby chovatelům připouštěním a pobytem klisen. Brzdou servisu bylo spektrum nabízených plemeníků a prostředí chovu. Obojí vyžadovalo odbornou erudici managementu doplněnou iniciativou a investicemi. Aktivita majitele zmíněné možnosti neodpovídaly.

Mezníkem odlišné existenční koncepce hřebčína bylo datum převodu zanikající společnosti Hřebčín Napajedla na firmu Sygnum, s. r. o. Rozhodující pozici v ní zaujali dědicové předešlého majitele, pan Antonín Sieklík ml. a jeho sestra, paní Miroslava Kotačková. Za jejich vedení narůstala averze mezi zastoupením firmy a reprezentací českého turfú. Jejím projevem byl trvalý pokles koní v hřebčíně a zásahy do podoby centrálního objektu chovu.

Tab. č. 4.

Vliv plnokrevného hřebčína Napajedla na vývoj československého a českého turfú prostřednictvím vítězů klasických dostihů

Dostih	Zal.	Bilance klasických vítězů napajedelské provenience													
		1921–1931			1932–1945			1946–1990			1991–2007			2008–2022	
		Roč.	Vít.	%	Roč.	Vít.	%	Roč.	Vít.	%	Roč.	Vít.	%	Roč.	Vít.
Čs./Č. derby	1921	11	5	45,5	14	10	71,4	45	29	64,4	17	2	11,8	15	0
Velká JC	1922	10	6	60	13	11	84,6	45	32	71,1	17	2	11,8	15	0
St. Leger	1946	-	-	-	-	-	-	45	36	80	17	2	11,8	15	0
MIT Oaks	1946	-	-	-	-	-	-	45	32	71,1	17	5	29,4	15	0
JC klisen	1949	-	-	-	-	-	-	42	26	61,9	17	2	11,8	15	0

Nadějný plemeník privatizovaného hřebčína Rainbow for Life (foto E. Sobotková)

Nejdříve byl zbořen památkově významný objekt „rotunda“. Následovalo pokácení aleje kaštanů procházející hřebčínem. Záměr jednatelů nakonec prozradila příprava developerského projektu a s ní spojená žádost o změnu územního plánu schválená tehdejšími napajedelským zastupitelstvem v roce 2019. Cílem projektu byla zástavba osmi hektarů pastvin hlavního objektu hřebčína.

Jednatelé hájili záměr výstavby potřebou financí na provoz hřebčína s redukovanou výměrou pastvin. Protikladem jejich tvrzení byl následující útlum hřebčínského provozu nabývající podoby definitivní likvidace hřebčína.

Majitelé ustájených klisen obdrželi od jednatelů výpověď smlouvy na pobyt (penzi) termínovanou 31. 1. 2023. Žádosti dalších zájemců nebyly akceptovány. Klisny v majetku Sygnum, s. r. o., byly až na jednu rozprodány. Následně byli z hřebčína odsunuti poslední dva plemeníci, Puvor Absolu a Wireless. Jednatelé hřebčína nereagovali na seriózní nabídku odkupu hřebčína dostihovým subjektem ani na nabídku pronájmu.

Aktivita jednatelů firmy Sygnum, s. r. o., jsou potvrzením plánovaného definitivního útlumu. Majitelům nelze upřít zákonné právo nakládat svobodně s vlastnictvím. Jenomže perspektivu napajedelského chovu není možné posuzovat pouze legislativou. **Hřebčín je genius loci Napajedel a svým významem ve šlechtění genius loci Moravy i českého turfú. Jeho historická a kulturní hodnota je závazkem majitele zachovat kulturní a historické dědictví dalším generacím.**

doc. Ing. Drahošlav Misař, CSc.

Foto: archiv autora

CÍSAŘ KAREL VI. – 300 LET OD JEHO KORUNOVACE ČESKÝM KRÁLEM

V letošním roce probíhají oslavy třístého výročí korunovace císaře Svaté říše římské Karla VI. českým králem. Tento panovník byl nesmírně odvážným bojovníkem o španělské dědictví, chránil monarchii před tureckými vpády, nechal stavět císařské silnice a byl velkým znalcem a obdivovatelem koní. Za jeho vlády bylo v Kladruzech ustájeno nejvíce koní a hřebčín se měl nejlépe v celé své historii. Na počest jeho korunovace nese chlumecký zámek šlechtického rodu Kinských název Karlova Koruna a ve Vídni se skví jím založená stavba Hofburgu včetně budovy Španělské dvorní jezdecké školy. Korunovace proběhla v Praze 5. září 1723.

Rodina

Nejenom na Wikipedii se dočteme, že se Karel VI. narodil 1. října roku 1685 ve Vídni jako druhorozený syn císaře Leopolda I. a jeho manželky Eleonory Magdaleny Falcko-Neuburské. Po jeho otci je v Kladruzech nad Labem nazván kostel, protože se po třicetileté válce velice zasloužil o obnovu hřebčína i kostela. Oficiálně je kostel zasvěcen sv. Václavovi a sv. Leopoldovi. Císař Leopold I. vládl od roku 1657 do roku 1705, tedy dlouhých 48 let. Po něm převzal vládu jeho syn Josef I., který však onemocněl neštovicemi a v Kristových letech zemřel, a tak na jeho místo v roce 1711 nastoupil druhorozený syn Karel VI., který tou dobou odvážně bojoval o dědictví Habsburků ve Španělsku.

Karel VI. a koně

Za římského císaře a českého krále Karla VI. byl velký důraz kladen mj. na zkvalitnění chovu koní v celé jeho zemi, ale nejvíce v císařských hřebčínech – v našich Kladruzech, ve slovinšské Lipici a v rakouském Halbturu (nedaleko Bratislavy). Karel VI. byl nesmírně odvážným bojovníkem a dlouhá léta usiloval o španělské dědictví, kterého se však nakonec kvůli velkému odporu Francie musel vzdát. Jeho odvážná španělská anabáze by vydala na samostatnou knihu. Během této výpravy poznal řadu oddaných spolubojovníků a přátel, z nichž se potom mnozí stali významnými představiteli jeho dvora nebo významných institucí.

Za jeho vlády byl nejvyšším štolbou Adam František kníže ze Schwarzenbergu (sídelním městem byla Třeboň, později Český Krumlov), inspektorem císařských hřebčínů František Václav hrabě z Trauttmansdorffu (sídlil na zámku v Litomyšli) a ředitelem kladrubského hřebčína byl František Ignác Bukovský rytíř z Hustřan. Všichni

Barokní fara v Chomuticích, je na ní nápis, který připomíná vládu císaře Karla VI.

Karlova Koruna

čtyři si velice rozuměli a všichni pečovali o zvelebení chovu koní. Za jeho vlády bylo v Kladruzech ustájeno na 1 000 koní (dnes je přímo v kladrubském areálu cca 300 koní) a proběhly významné stavební úpravy hřebčína, které plánoval František Maxmilián Kaňka. Bohužel mnohé nebyly realizovány.

Karel VI. nechal krom jiného postavit i skvostnou zimní jízdnarň ve Vídni pro Španělskou dvorní jezdeckou školu. Stavbu navrhl nejvýznamnější barokní architekt Johann Bernhard Fischer z Erlachu. Škola vznikla již v roce 1572, nově je uváděno dokonce již 1565, ale současnou budovu získala právě v roce 1735. Tuto krásnou stavbu, ale hlavně galaprogramy s lipickými koňmi, obdivovali již dávno příslušníci císařského rodu a vysoké aristokracie, po roce 1918 ji začala obdivovat i široká veřejnost. Císař Karel VI. navíc v roce 1736 vydal dekret, který sloužil ke zkvalitnění chovu koní v monarchii.

Korunovace

Korunovace Karla VI. byla velkou událostí pro země Koruny české. Císařem Svaté říše římské byl korunován již v roce 1711, uherským králem v následujícím roce a českým králem až v roce 1723, což souviselo především s odsouhlasením tzv. pragmatické sankce, která umožňovala nástupnictví na trůn i jeho potomkům po přeslici.

František Ferdinand hrabě Kinský

Šlechtický rod Kinských zastával již od 17. století důležité funkce v monarchii. Podílel se na správě zemí Koruny české i na celkovém chodu státu. Velmi významného postavení za vlády císařů Leopolda I., Josefa I. a hlavně Karla VI. dosáhl František Ferdinand hrabě Kinský z Chlumce nad Cidlinou (1. 1. 1678 – 12. 9. 1741). V době vlády Karla

Na faře je zachovaný nápis z roku 1731, který připomíná zřejmě podporu císaře Karla VI. zdejší farnosti

Pravé křídlo, v němž je jízdnarň Španělské dvorní jezdecké školy (1572) ve Vídni, budova 1735

VI. byl vicekancléřem, českým dvorským kancléřem, a nakonec dosáhl na nejdůležitější post a stal se Nejvyšším kancléřem Království českého (1723–1735).

Korunovace císaře Karla VI. byla dlouho očekávanou záležitostí, a tak F. F. Kinský stihl nechat vyprojektovat (Jan Blažej Santini-Aichel) a postavit (František Maxmilián Kaňka) nový zámek Karlovu Korunu, který dodnes symbolizuje královskou korunu a nese jméno nově korunovaného českého krále Karla VI. Císař strávil v Čechách několik měsíců a samotná korunovace proběhla 5. září 1723 v katedrále sv. Víta v Praze.

Péče

Karel VI. měl vynikající tým hipologů. Zaměřili se hlavně na povznesení chovu koní v hřebčíně v Kladruzech nad Labem, v rakouském Halbturnu a kraňské Lipici. Ostatní koně v zemi byli řešeni převážně již zmíněným dekretem. Kromě stavebních aktivit přišel na řadu i plemenný materiál. Za jeho éry bylo nakupováno hodně koní ze Španělska a z Itálie a jednotlivé císařské hřebčiny si chovné koně mezi sebou intenzivně vyměňovaly. V tomto směru pokračovala i jeho dcera Marie Terezie, neboť například dva plemenní hřebci Favory a Maestoso se narodili v 70. letech 18. století v Kladruzech a pak dali v Lipici základ dvěma významným kmenům lipických koní.

Karel VI. využíval koně jednak k ceremoniální službě a do Vídně se v průběhu roku dostávalo z Kladrub několik desítek koní a dále také jako dary významným panovníkům.

V roce 1732 navštívil kladrubský hřebčín pruský král Bedřich Vilém I., kterému císař daroval několik tamních koní. Zajímavé je, že pruský trakénský hřebčín byl založen ve stejném roce, jistě tak Kladruby přispěly k inspiraci na založení kvalitního chovu. Později na začátku prusko-rakouských válek přispěly bohužel i dvouseťhlavým stádem koní z Kladrub a ze Smrkovic, když je vojáci Bedřicha II. Velikého ukořistili z císařských hřebčínů Marie Terezie.

Smrkovice

V době vlády Karla VI. se velmi rozvíjel i dávný hřebčín Albrechta z Valdštejna Staré Smrkovice s Oborou u Ostroměře. O obě místa pečoval kladrubský ředitel František Ignác Bukovský a inspektor hřebčínů

František Václav z Trauttmansdorffu. Ti dokonce zařídili i stejnou uměleckou výzdobu obou míst, a proto jak v Kladruzech, tak v Oboře naleznete ještě dnes dvě stejné sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Donáta. Obora dnes patří pod obec Chomutice. Tam vedle kostela stojí stará fara a na ní je těsně pod střechou nad vstupními dveřmi nápis v latině věnovaný památce císaře Karla VI. Naštěstí nebyl zničen ani v dobách socialismu.

Obraz

Císaře a krále Karla VI. zvěčnili dva malíři, Johann Georg Hamilton a Johann Gottfried Auerbach. Jejich impozantní dílo je umístěno v královské loži ve Španělské dvorní jezdecké škole ve Vídni. Při zahájení každého vystoupení zdraví jezdci na lipických koních svého dobrodince. V královské loži a dole pod ní je další prostor, kde většinou sedí VIP hosté a ti si rádi myslí, že pozdrav je určen právě jim. Každopádně obraz Karla VI. je skvostný, koně maloval vynikající J. G. Hamilton, dvorní malíř Karla VI. a před tím také Adama Františka knížete ze Schwarzenbergu. Tento malíř ztvárnil mnoho krásných barokních koní obou šlechticů, od něho pocházejí i významné obrazy dvorních hřebců Lipice a Kladrub z let 1724 a 1725.

Oslavy

V tomto roce proběhlo několik akcí, které připomněly významné výročí korunovace Karla VI. českým králem – koncert Harmonie planet v Praze, Den koní v Kladruzech nad Labem, Sláva císaři v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi či oslava korunovace na zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou nebo připomínka na Národní přehlídce koní Kinských a na Slavnostech koní v Hradištku u Sadské. Karel VI. byl odvážný bojovník, moudrý panovník a velký podporovatel a znalec koní. Věřme, že ho letošní vzpomínání tam nahoře potěšilo.

Lenka Gotthardová

Kladruby v roce 1725 - J. G. Hamilton

Císař Karel VI.

Interiér jízdárny

Kladrubský hřebec (na levé žuchvě výžeh C), který působil jako plemník v Halbturnu